

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

SPOROČILO KOMISIJE

Smernice o regionalni državni pomoči

(2021/C 153/01)

KAZALO

	<i>Stran</i>
1. UVOD	3
2. PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV	4
2.1 Področje uporabe regionalne pomoči	4
2.2 Opredelitev pojmov	6
3. REGIONALNA POMOČ, KI JO JE TREBA PRIGLASITI	9
4. UPRAVIČENI STROŠKI	9
4.1 Pomoč za naložbe	9
4.1.1 Upravičeni stroški, izračunani na podlagi stroškov naložb	10
4.1.2 Upravičeni stroški, izračunani na podlagi stroškov plač	10
4.2 Pomoč za tekoče poslovanje	11
5. OCENA ZDRUŽLJIVOSTI REGIONALNE POMOČI	11
5.1 Prispevek k regionalnemu razvoju in teritorialni koheziji	11
5.1.1 Sheme pomoči za naložbe	12
5.1.2 Individualna pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti	12
5.1.3 Sheme pomoči za tekoče poslovanje	13
5.2 Spodbujevalni učinek	14
5.2.1 Pomoč za naložbe	14
5.2.2 Sheme pomoči za tekoče poslovanje	15
5.3 Potreba po posredovanju države	15
5.4 Ustreznost regionalne pomoči	16
5.4.1 Ustreznost v primerjavi z drugimi instrumenti politike	16
5.4.2 Ustreznost v primerjavi z različnimi instrumenti pomoči	16

5.5 Sorazmernost zneska pomoči (omejitev pomoči na najmanjšo potrebno)	17
5.5.1 Pomoč za naložbe	17
5.5.2 Sheme pomoči za tekoče poslovanje	18
5.6 Izogibanje neupravičenim negativnim učinkom na konkurenco in trgovino	18
5.6.1 Splošni premisleki	18
5.6.2 Očitni negativni učinki na konkurenco in trgovino	20
5.6.3 Sheme pomoči za naložbe	20
5.6.4 Individualna pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti	21
5.6.5 Sheme pomoči za tekoče poslovanje	22
5.7 Preglednost	23
6. OCENJEVANJE	23
7. KARTE REGIONALNE POMOČI	24
7.1 Obseg prebivalstva, upravičenega do regionalne pomoči	25
7.2 Odstopanje iz člena 107(3)(a)	25
7.3 Odstopanje iz člena 107(3)(c)	26
7.3.1 Predhodno opredeljena območja „c“	26
7.3.2 Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	27
7.4 Največje intenzivnosti pomoči, ki se uporabljajo za regionalne pomoči za naložbe	28
7.4.1 Največje intenzivnosti pomoči na območjih „a“	28
7.4.2 Največje intenzivnosti pomoči na območjih „c“	29
7.4.3 Povečane intenzivnosti pomoči za MSP	29
7.4.4 Povečane intenzivnosti pomoči za območja, opredeljena za podporo iz Sklada za pravični prehod ..	29
7.4.5 Povečane intenzivnosti pomoči za regije, ki se soočajo z izgubo prebivalstva	29
7.5 Priglasitev kart regionalne pomoči in njihova ocena	29
7.6 Spremembe	30
7.6.1 Rezerva upravičenega deleža prebivalstva	30
7.6.2 Vmesni pregled	30
8. SPREMEMBA SMERNIC O REGIONALNI DRŽAVNI POMOČI ZA OBDOBJE 2014–2020	30
9. UPORABA PRAVIL O REGIONALNI POMOČI	30
10. POROČANJE IN SPREMLJANJE	31
11. REVIZIJA	31

1. UVOD

1. Komisija lahko šteje kot združljivi z notranjim trgovom na podlagi člena 107(3)(a) in (c) Pogodbe o delovanju Evropske unije naslednji vrsti državne pomoči:

- (a) državno pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika, in za pospeševanje razvoja regij iz člena 349 Pogodbe ter
- (b) državno pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih območij v Evropski uniji ⁽¹⁾.

Ti vrsti državne pomoči se imenujeta regionalna pomoč.

2. V teh smernicah so določeni pogoji, pod katerimi se regionalna pomoč lahko šteje za združljivo z notranjim trgovom. Določena so tudi merila za opredelitev območij, ki izpolnjujejo pogoje za združljivost iz člena 107(3)(a) in (c) Pogodbe.

3. Glavni cilj nadzora nad državnimi pomočmi na področju regionalne pomoči je zagotoviti, da pomoč za regionalni razvoj in teritorialno kohezijo ⁽²⁾ ne spreminja trgovinskih pogojev med državami članicami v neupravičenem obsegu ⁽³⁾. Njegov namen je zlasti preprečiti tekmovanje pri subvencijah, do katerega lahko pride, kadar želijo države članice privabiti ali obdržati podjetja na območjih EU, ki prejema pomoč, ter omejiti učinke regionalne pomoči na trgovino in konkurenco na najmanjšo potrebno raven.

4. Cilj regionalnega razvoja in teritorialne kohezije ločuje regionalno pomoč od drugih oblik pomoči, kot so pomoč za raziskave, razvoj in inovacije, zaposlovanje, usposabljanje, energetiko ali varstvo okolja, ki imajo druge cilje gospodarskega razvoja v skladu s členom 107(3) Pogodbe. V nekaterih primerih se lahko za te druge oblike pomoči dovolijo večje intenzivnosti pomoči, če so odobrene podjetjem, ustanovljenim na območjih, ki prejema pomoč, zaradi posebnih težav, s katerimi se ta soočajo na teh območjih ⁽⁴⁾.

5. Regionalna pomoč je lahko uspešen dejavnik samo, če se uporablja zmerno in sorazmerno ter je osredotočena na območja EU, ki prejema pomoč ⁽⁵⁾. Zlasti bi morale dovoljene zgornje meje pomoči odražati obseg težav, ki vplivajo na razvoj zadevnih območij. Prednosti pomoči v smislu razvoja območja, ki prejema pomoč, morajo presežati izkrivljanje konkurence in trgovine, ki ga lahko povzroči pomoč ⁽⁶⁾. Pomembnost pozitivnih učinkov pomoči bo verjetno različna glede na uporabljeno odstopanje iz člena 107(3) Pogodbe, zato je za območja z najbolj omejenimi možnostmi iz člena 107(3)(a) lahko sprejemljivo večje izkrivljanje konkurence kot za območja iz člena 107(3)(c) ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Območja, ki so do regionalne pomoči upravičena v skladu s členom 107(3)(a) Pogodbe in se običajno navajajo kot območja „a“, so ponavadi med območji, ki imajo v smislu gospodarskega razvoja v EU najbolj omejene možnosti. Tudi območja, ki so upravičena v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe in se običajno navajajo kot območja „c“, imajo ponavadi omejene možnosti, vendar ne v tolikšni meri.

⁽²⁾ Člen 174(1) in (2) Pogodbe določa: „Da bi Unija pospešila svoj vsesplošni skladni razvoj, razvija in izvaja tiste svoje dejavnosti, ki vodijo h krepitvi njene ekonomske, socialne in teritorialne kohezije. Unija si še posebno prizadeva zmanjšati neskladje med stopnjami razvitosti različnih regij in zaostalost regij z najbolj omejenimi možnostmi.“

⁽³⁾ Komisija za namene teh smernic pri navedbi „države članice“ vključuje ozemlje Severne Irske, kot je dogovorjeno v Protokolu o Irski/Severni Irski, priloženem Sporazumu o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irka iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo.

⁽⁴⁾ Regionalna dodatna izplačila za pomoč, dodeljena za take namene, zato ne štejejo kot regionalna pomoč.

⁽⁵⁾ Država članica lahko opredeli ta območja na karti regionalne pomoči na podlagi pogojev iz oddelka 7.

⁽⁶⁾ Glej sodbo z dne 17. septembra 1980 v zadevi Philip Morris Holland BV proti Komisiji Evropskih skupnosti, C-730/79, ECLI:EU:C:1980:209, točka 17, in sodbo z dne 14. januarja 1997 v zadevi Španija proti Komisiji, C-169/95, ECLI:EU:C:1997:10, točka 20.

⁽⁷⁾ Glej sodbo z dne 12. decembra 1996 v zadevi AIUFFASS in AKT proti Komisiji, T-380/94, ECLI:EU:T:1996:195, točka 54.

6. Poleg tega je lahko regionalna pomoč učinkovita pri spodbujanju ali lajšanju gospodarskega razvoja območij, ki prejemajo pomoč, samo, če se dodeli za spodbujanje dodatnih naložb ali gospodarskih dejavnosti na teh območjih. V nekaterih zelo omejenih, natančno opredeljenih primerih so lahko ovire, s katerimi se soočajo ta območja pri privabljanju ali ohranjanju gospodarskih dejavnosti, tako hude ali trajne, da pomoč za naložbe morda ne zadostuje za omogočanje njihovega razvoja. V takih primerih se lahko regionalna pomoč za naložbe dopolni z regionalno pomočjo za tekoče poslovanje.

7. Komisija je leta 2019 začela vrednotenje okvira regionalne pomoči, da bi ocenila, ali smernice o regionalni pomoči še vedno ustrezajo svojemu namenu. Rezultati ⁽⁸⁾ so pokazali, da pravila načeloma delujejo dobro, vendar zahtevajo nekaj izboljšav, da bodo odražala gospodarska gibanja. Poleg tega lahko Komisija pri oceni učinka regionalne pomoči upošteva „evropski zeleni dogovor“ ⁽⁹⁾, „novo industrijsko strategijo za Evropo“ ⁽¹⁰⁾ in „oblikovanje digitalne prihodnosti Evrope“ ⁽¹¹⁾, zato je treba pravila nekoliko spremeniti. V tem okviru se pregledujejo tudi druga pravila o državni pomoči, Komisija pa posebno pozornost namenja področju uporabe posameznih tematskih smernic in tudi možnostim za morebitno združevanje različnih vrst pomoči za isto naložbo. Kot taka se podpora za začetne naložbe v nove okolju prijazne tehnologije, ki prispevajo k razogljičenju proizvodnih procesov v industriji, vključno z energetsko intenzivnimi panogami, kot je jeklarstvo, lahko glede na njihove natančne značilnosti oceni zlasti na podlagi pravil o državni pomoči za raziskave, razvoj in inovacije ali za varstvo okolja in energijo. Regionalna pomoč se lahko kombinira tudi z drugimi vrstami pomoči. Za isti naložbeni projekt je na primer mogoče kombinirati regionalno pomoč s podporo na podlagi pravil o državni pomoči za varstvo okolja in energijo, če ta naložbeni projekt spodbuja razvoj območja, ki prejema pomoč, hkrati pa poveča raven varstva okolja, v kolikor naložba ali njen del izpolnjuje pogoje za podporo na podlagi obeh tematskih pravil in so izpolnjene določbe iz obeh sklopov pravil. Na ta način lahko države članice spodbujajo optimalno doseganje obeh ciljev in se izognejo prekomernim nadomestilom. Komisija je v te smernice vključila tudi posebne določbe za olajšanje podpore v okviru Sklada za pravični prehod v skladu s kohezijskimi načeli. Sklad za pravični prehod je eden od stebrov mehanizma za pravični prehod, ki se bo izvajal v okviru kohezijske politike ⁽¹²⁾ in prispeval k odpravljanju socialnih, gospodarskih in okoljskih posledic, ki bi lahko spremljale ambiciozen cilj prehoda na podnebno nevtralnijo do leta 2050. Cilja Sklada za pravični prehod sta ublažiti škodljive učinke podnebnega prehoda s podpiranjem najbolj prizadetih območij in delavcev ter spodbujati uravnotežen socialno-ekonomski prehod.

8. Komisija je v odziv na gospodarske motnje, ki jih je povzročila pandemija COVID-19, vzpostavila ciljno usmerjene instrumente, kot je začasni okvir za ukrepe državne pomoči ⁽¹³⁾. Pandemija bi lahko imela na nekaterih območjih dolgotrajnejše učinke kot na drugih. Trenutno je pregodaj, da bi napovedali srednje- do dolgoročne posledice pandemije in opredelili, katera območja bodo še posebej prizadeta. Komisija zato načrtuje vmesni pregled kart regionalne pomoči v letu 2023, pri katerem bodo upoštevani najnovejši razpoložljivi statistični podatki.

2. PODROČJE UPORABE IN OPREDELITEV POJMOV

2.1 Področje uporabe regionalne pomoči

9. Pogoji za združljivost iz teh smernic se uporabljajo za sheme regionalne pomoči in individualno pomoč, ki jih je treba priglasiti.

10. Te smernice ne zajemajo državne pomoči, dodeljene jeklarskemu sektorju ⁽¹⁴⁾, sektorju lignita ⁽¹⁵⁾ in premogovništvu ⁽¹⁶⁾.

⁽⁸⁾ Glej delovni dokument služb Komisije o rezultatih preverjanja ustreznosti z dne 30. oktobra 2020 (SWD(2020) 257 final).

⁽⁹⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 11. decembra 2019 (COM(2019) 640 final).

⁽¹⁰⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 10. marca 2020 (COM(2020) 102 final).

⁽¹¹⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 19. februarja 2020 (COM(2020) 67 final).

⁽¹²⁾ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi Sklada za pravični prehod (COM(2020) 22 final).

⁽¹³⁾ UL C 91 I, 20.3.2020, str. 1.

⁽¹⁴⁾ Kot je opredeljen v Prilogi VI.

⁽¹⁵⁾ „Lignit“ pomeni lignit z nizko stopnjo karbonizacije C ali ortolignit in lignit z nizko stopnjo karbonizacije B ali metalignit, kot je opredeljen s sistemom mednarodne kodifikacije za premog, ki jo je določila Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo.

⁽¹⁶⁾ „Premog“ pomeni premog visoke, srednje in nizke kakovosti kategorije A in B, kot je opredeljen s sistemom mednarodne kodifikacije za premog, ki jo je določila Ekonomska komisija Združenih narodov za Evropo, in pojasnjen v Sklepu Sveta z dne 10. decembra 2010 o državnih pomočeh za lažje zaprtje nekonkurenčnih premogovnikov (UL L 336, 21.12.2010, str. 24).

11. Komisija bo načela iz teh smernic uporabljala za regionalno pomoč v vseh drugih sektorjih gospodarskih dejavnosti, razen v sektorjih, za katere veljajo posebna pravila za državno pomoč, zlasti v ribištvu in ribogojstvu⁽¹⁷⁾ ter na področju kmetijstva⁽¹⁸⁾, prevoza⁽¹⁹⁾, širokopasovnih omrežij⁽²⁰⁾ in energije⁽²¹⁾, razen kadar je državna pomoč v teh sektorjih dodeljena kot del horizontalne sheme regionalne pomoči za tekoče poslovanje.

12. Komisija bo načela iz teh smernic uporabljala v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov v nezemeljski proizvodni ter v zvezi z ukrepi pomoči, ki podpirajo dejavnosti zunaj področja uporabe člena 42 Pogodbe, vendar jih bodisi sofinancira Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (EKSRP)⁽²²⁾ bodisi so odobrene kot dodatno nacionalno financiranje k takim sofinanciranim ukrepom, razen če sektorska pravila določajo drugače.

13. Regionalne omejitve za ohranjanje gospodarskih dejavnosti ali vlaganje vanje na območjih, ki prejemajo pomoč, pogosto manj prizadenejo velika podjetja kot mala in srednja podjetja (MSP). Prvič, velika podjetja lažje dobijo kapital in posojila na svetovnih trgih in jih manj ovira bolj omejena ponudba finančnih storitev na območjih, ki prejemajo pomoč. Drugič, naložbe velikih podjetij lahko ustvarijo ekonomije obsega, ki zmanjšujejo začetne stroške, vezane na posamezno lokacijo, in v mnogih pogledih niso vezane na območje, na katerem se izvede naložba. Tretjič, velika podjetja, ki načrtujejo naložbe, imajo v odnosu do javnih organov običajno precejšnjo pogajalsko moč, kar lahko povzroči dodelitev pomoči, ne da bi bila ta potrebna ali ustrezno utemeljena. Poleg tega je verjetneje, da so velika podjetja pomembni akterji na zadevnem trgu, zato lahko naložba, za katero se dodeli pomoč, izkrivlja konkurenco in trgovino na notranjem trgu.

14. Ker je za regionalno pomoč velikim podjetjem pri njihovih naložbah malo verjetno, da bo imela spodbujevalen učinek, se ta v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe praviloma ne more šteti za združljivo z notranjim trgom, razen če se pomoč odobri za začetne naložbe, ki ustvarijo nove gospodarske dejavnosti v teh območjih „c“ v skladu z merili, določenimi v teh smernicah. Vendar na območjih, ki jih bo podnebni prehod najbolj prizadel, strukturne prednosti, ki so na voljo velikim podjetjem, morda ne bodo zadostovale za doseganje ravni naložb, ki je bistvena za zagotovitev uravnoteženega socialno-ekonomskega prehoda, in zagotavljanje zadostnih zaposlitvenih možnosti, da se nadomestijo delovna mesta, izgubljena zaradi zaprtja gospodarskih dejavnosti, ki je posledica prehoda. Zato se lahko z odstopanjem⁽²³⁾ od prvega stavka tega odstavka regionalna pomoč za velika podjetja šteje za združljivo z notranjim trgom v skladu z merili iz teh smernic, če je dodeljena za diverzifikacijo proizvodnje poslovne enote na proizvode, ki se prej niso proizvajali v poslovni enoti, ali za bistveno spremembo v celotnem proizvodnem procesu proizvodov, s katerimi je povezana naložba v poslovno enoto, če (1) zadeva začetno naložbo na območju, opredeljenem za sofinancirano podporo iz Sklada za pravični prehod na območju „c“, ki ima BDP na prebivalca nižji od 100 % povprečja EU27; (2) če sta naložba in upravičenec opredeljena v območnem načrtu za pravični prehod⁽²⁴⁾ države članice, ki ga odobri Komisija, in (3) če državno pomoč za naložbo pokriva Sklad za pravični prehod do najvišjega dovoljenega zneska.

⁽¹⁷⁾ Kot ju zajema Uredba (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L 354, 28.12.2013, str. 1).

⁽¹⁸⁾ Za državno pomoč za primarno proizvodnjo, predelavo in trženje kmetijskih proizvodov iz Priloge I k Pogodbi in za gozdarstvo veljajo pravila, določena v smernicah za državno pomoč v kmetijskem sektorju (UL C 204, 1.7.2014, str. 1).

⁽¹⁹⁾ Prevoz pomeni prevoz potnikov v letalskem, pomorskem, cestnem in železniškem prometu ter prometu po celinskih plovih poteh ali storitve tovornega prometa za najem ali proti plačilu. Iz teh smernic je izključena tudi prometna infrastruktura, kot so letališča, ki je zajeta v posebnih smernicah (glej Sporočilo Komisije – Smernice o državni pomoči letališčem in letalskim prevoznikom (UL C 99, 4.4.2014, str. 3)).

⁽²⁰⁾ Smernice EU za uporabo pravil o državni pomoči v zvezi s hitro postavitvijo širokopasovnih omrežij (UL C 25, 26.1.2013, str. 1).

⁽²¹⁾ Komisija bo združljivost državne pomoči energetskemu sektorju ocenila na podlagi Smernic o državni pomoči za varstvo okolja in energijo za obdobje 2014–2020 (UL C 200, 28.6.2014, str. 1).

⁽²²⁾ Zajeto v Uredbi (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) (UL L 347, 20.12.2013, str. 487).

⁽²³⁾ To odstopanje se bo uporabljalo le, če bo sprejeta uredba na podlagi predloga Komisije iz opombe 12, in sicer začasno za čas trajanja Sklada za pravični prehod.

⁽²⁴⁾ V območnem načrtu za pravični prehod bi bilo treba dokazati, da so naložbe v ta podjetja potrebne za nadomestitev izgube delovnih mest zaradi prehoda, ki je ni mogoče nadomestiti z ustvarjanjem delovnih mest v MSP.

15. Regionalna pomoč, namenjena zmanjševanju tekočih izdatkov podjetja, predstavlja pomoč za tekoče poslovanje. Pomoč za tekoče poslovanje se lahko šteje za združljivo le, če se lahko dokaže, da je potrebna za razvoj območja, na primer če je namenjena zmanjšanju nekaterih specifičnih težav, s katerimi se soočajo MSP na območjih z najbolj omejenimi možnostmi (v skladu s členom 107(3)(a) Pogodbe), če pokriva dodatne stroške, ki nastanejo pri opravljanju gospodarske dejavnosti v najbolj oddaljenih regijah, ali če preprečuje ali zmanjšuje depopulacijo na redko in zelo redko poseljenih območjih.

16. Te smernice ne pokrivajo pomoči za tekoče poslovanje, odobrene podjetjem, katerih glavna dejavnost spada v oddelek K „Finančne in zavarovalniške dejavnosti“ statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Rev. 2 ⁽²⁵⁾, ali podjetjem, ki izvajajo dejavnosti znotraj skupine in katerih glavna dejavnost spada v razred 70.10 „Dejavnost uprav podjetij“ ali 70.22 „Drugo podjetniško in poslovno svetovanje“ NACE Rev. 2.

17. Regionalne pomoči ni mogoče dodeliti podjetjem v težavah, kot so za potrebe teh smernic opredeljena v Smernicah o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah ⁽²⁶⁾.

18. Pri oceni regionalne pomoči, dodeljene podjetju, za katerega je izdan še neporavnan nalog za izterjavo na podlagi preteklega sklepa Komisije, s katerim je bila pomoč razglašena za nezakonito in nezdružljivo z notranjim trgov, bo Komisija upoštevala vsako pomoč, ki jo je treba še izterjati ⁽²⁷⁾.

2.2 Opredelitev pojmov

19. V teh smernicah se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „območja „a““ pomeni območja, določena na karti regionalne pomoči v skladu s členom 107(3)(a) Pogodbe, „območja „c““ pa pomeni območja, določena na karti regionalne pomoči v skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe;

(2) „ad hoc pomoč“ pomeni pomoč, ki ni dodeljena na podlagi sheme pomoči;

(3) „prilagojeni znesek pomoči“ pomeni najvišji dovoljeni znesek pomoči za velik naložbeni projekt, ki se izračuna po naslednji enačbi:

$$3.1 \text{ prilagojeni znesek pomoči} = R \times (A + 0,50 \times B + 0,34 \times C),$$

3.2 pri čemer: je R največja dovoljena intenzivnost pomoči na zadevnem območju, razen povečane intenzivnosti pomoči za MSP, A je del upravičenih stroškov v višini 50 milijonov EUR, B je del upravičenih stroškov med 50 milijoni EUR in 100 milijoni EUR, C pa je del upravičenih stroškov nad 100 milijoni EUR;

(4) „intenzivnost pomoči“ pomeni bruto nepovratna sredstva, izražena kot odstotek upravičenih stroškov;

(5) „območje, ki prejema pomoč“ pomeni območje „a“ ali območje „c“;

(6) „zaključek naložbe“ pomeni trenutek, ko nacionalni organi štejejo, da je naložba končana, ali tri leta po začetku del, odvisno od tega, kaj nastopi prej;

(7) „datum dodelitve pomoči“ pomeni datum, ko se zakonska pravica do prejema pomoči prenese na upravičenca do pomoči na podlagi veljavnega nacionalnega pravnega režima;

(8) „EU27“ pomeni vseh 27 držav članic (brez Severne Irske);

⁽²⁵⁾ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).

⁽²⁶⁾ Smernice o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje nefinančnih podjetij v težavah (UL C 249, 31.7.2014, str. 1). Kot je pojasnjeno v točki 23 navedenih smernic, se glede na to, da je ogrožen obstoj podjetja v težavah, to podjetje toliko časa ne more šteti kot ustrezn instrument za pospeševanje drugih ciljev javne politike, dokler ni zagotovljena njegova sposobnost preživetja.

⁽²⁷⁾ Glej sodbo z dne 13. septembra 1995 v združenih zadevah TWD Textilwerke Deggendorf GmbH proti Komisiji Evropskih skupnosti, združeni zadevi T-244/93 in T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, točka 56.

- (9) „načrt ocenjevanja“ pomeni dokument, ki zajema eno ali več shem pomoči in vsebuje vsaj naslednje minimalne vidike: cilje, ki se ocenjujejo, vprašanja pri ocenjevanju, kazalnike rezultatov, predvideno metodo za izvedbo ocenjevanja, zahteve za zbiranje podatkov, predlagani časovni okvir ocenjevanja, vključno z datumom predložitve vmesnega in končnega ocenjevalnega poročila, opis neodvisnega organa, ki bo izvedel ocenjevanje, ali meril, ki se bodo uporabila za njegovo izbiro, ter načine za javno objavo ocene;
- (10) „bruto ekvivalent nepovratnih sredstev“ pomeni diskontirani znesek pomoči, kakršen bi bil, če bi bil izplačan v obliki nepovratnih sredstev upravičencu do pomoči, pred davki ali drugimi dajatvami, kot se izračuna v času dodelitve pomoči ali ob priglavitvi pomoči Komisiji, odvisno od tega, kaj nastopi prej, na podlagi referenčne mere, ki se uporablja na ta datum;
- (11) „horizontalna shema regionalne pomoči za tekoče poslovanje“ pomeni akt, na podlagi katerega je mogoče brez nadaljnjih izvedbenih ukrepov dodeliti individualno pomoč za tekoče poslovanje podjetjem, opredeljenim v aktu na splošen in abstrakten način. Za namene te opredelitve se sektorska shema pomoči ne more šteti za horizontalno shemo regionalne pomoči za tekoče poslovanje;
- (12) „individualna pomoč“ pomeni *ad hoc* pomoč ali pomoč, ki je dodeljena posameznim upravičencem na podlagi sheme pomoči;
- (13) „začetna naložba“ pomeni:
- (a) naložbo v opredmetena in neopredmetena sredstva, povezano z enim ali več od naslednjih:
 - ustanovitvijo nove poslovne enote,
 - razširitvijo zmogljivosti obstoječe poslovne enote,
 - diverzifikacijo proizvodnje poslovne enote na proizvode ⁽²⁸⁾, ki jih ta prej ni proizvajala, ali
 - bistveno spremembo celotnega proizvodnega procesa za proizvode, ki jih zadeva naložba v poslovno enoto, ali
 - (b) pridobitev sredstev, ki pripadajo poslovni enoti, ki se je zaprla ali bi se zaprla, če ne bi bila kupljena. Sama pridobitev delnic podjetja se ne šteje za začetno naložbo.
- Nadomestna naložba torej ne pomeni začetne naložbe;
- (14) „začetna naložba, ki ustvari novo gospodarsko dejavnost“ pomeni:
- (a) naložbo v opredmetena in neopredmetena sredstva, povezano z enim ali več od naslednjih:
 - ustanovitvijo nove poslovne enote ali
 - diverzifikacijo dejavnosti poslovne enote pod pogojem, da nova dejavnost ni enaka ali podobna dejavnosti, ki se je prej izvajala v poslovni enoti, ali
 - (b) pridobitev sredstev, ki pripadajo poslovni enoti, ki se je zaprla ali bi se zaprla, če ne bi bila kupljena, pod pogojem, da nova dejavnost, ki se bo izvajala z uporabo pridobljenih sredstev, ni enaka ali podobna dejavnosti, ki se je izvajala v poslovni enoti pred pridobitvijo. Sama pridobitev delnic podjetja se ne šteje za začetno naložbo, ki ustvari novo gospodarsko dejavnost;
- (15) „neopredmetena sredstva“ pomeni sredstva, ki nimajo fizične ali finančne oblike, kot so patentne pravice, licence, strokovno znanje ali druga intelektualna lastnina;
- (16) „ustvarjanje delovnih mest“ pomeni neto povečanje števila zaposlenih v zadevni poslovni enoti v primerjavi s povprečjem predhodnih 12 mesecev po odštetju vsakega delovnega mesta, izgubljenega v navedenem obdobju, od števila delovnih mest, ustvarjenih v istem obdobju, izraženo v številu delovnih enot na leto;
- (17) „velika podjetja“ pomeni podjetja, ki ne izpolnjujejo pogojev za opredelitev kot MSP v skladu s točko 28;

⁽²⁸⁾ Pojem proizvod v okviru teh smernic zajema tudi storitve.

- (18) „velik naložbeni projekt“ pomeni začetno naložbo z upravičenimi stroški, ki presegajo 50 milijonov EUR;
- (19) „največja intenzivnost pomoči“ pomeni intenzivnost pomoči, navedeno na kartah regionalne pomoči, kot je določeno v pododdelku 7.4, vključno s povečano intenzivnostjo pomoči za MSP;
- (20) „število zaposlenih“ pomeni število delovnih enot na leto, to je število delavcev, zaposlenih v enem letu za poln delovni čas, pri čemer se zaposleni s skrajšanim delovnim časom ali sezonski delavci štejejo kot del delovnih enot na leto;
- (21) „najbolj oddaljene regije“ pomeni regije iz člena 349 Pogodbe ⁽²⁹⁾;
- (22) „pomoč za tekoče poslovanje“ pomeni pomoč, namenjeno zmanjševanju tekočih izdatkov podjetja, kar vključuje kategorije stroškov, kot so stroški za osebje, materiale, najete storitve, komunikacije, energijo, vzdrževanje, najemnine in administracijo, ne zajema pa stroškov amortizacije in stroškov financiranja, če so ti vključeni v upravičene stroške ob dodelitvi regionalne pomoči za naložbe;
- (23) „karta regionalne pomoči“ pomeni seznam območij, ki jih določi država članica v skladu s pogoji, določenimi v teh smernicah, in jih odobri Komisija;
- (24) „premostitev“ pomeni prenos enake ali podobne dejavnosti ali njenega dela iz poslovne enote v eni pogodbenici Sporazuma EGP (začetna poslovna enota) v poslovno enoto v drugi pogodbenici Sporazuma EGP, v kateri se izvede naložba, ki prejme pomoč (poslovna enota, ki prejme pomoč). Do prenosa pride, če proizvod v začetni poslovni enoti in poslovni enoti, ki prejme pomoč, vsaj delno služi istemu namenu in izpolnjuje zahteve ali potrebe iste vrste strank, pri tem pa pride tudi do izgube delovnih mest pri enaki ali podobni dejavnosti v eni od začetnih poslovnih enot upravičenca do pomoči v EGP;
- (25) „enaka ali podobna dejavnost“ pomeni dejavnost, ki spada v isti razred (štirimestna numerična koda) statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Rev. 2;
- (26) „sektorska shema pomoči“ pomeni shemo, ki zajema dejavnosti v obsegu manj kot pet razredov (štirimestna številčna koda) statistične klasifikacije NACE Rev. 2;
- (27) „enoten naložbeni projekt“ pomeni vsako začetno naložbo, povezano z isto ali podobno dejavnostjo, ki jo začne upravičenec do pomoči na ravni skupine v obdobju treh let od datuma začetka del v okviru druge naložbe, ki je prejela pomoč, v isti regiji NUTS 3 ⁽³⁰⁾;
- (28) „MSP“ pomeni podjetja, ki izpolnjujejo pogoje, določene v Priporočilu Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij ⁽³¹⁾;
- (29) „začetek del“ pomeni bodisi začetek gradbenih del v okviru naložbe bodisi prvo pravno zavezujočo zavezo za naročilo opreme ali vsako drugo zavezo, zaradi katere naložbe ni več mogoče preklicati, odvisno od tega, kaj nastopi prej. Nakup zemljišč in pripravljala dela, kot sta pridobivanje dovoljenj in opravljanje predhodnih študij izvedljivosti, se ne štejejo za začetek del. Pri prevzemih „začetek del“ pomeni datum, ko so pridobljena sredstva, ki so neposredno povezana s pridobljeno poslovno enoto;
- (30) „redko poseljena območja“ pomeni območja, ki jih je kot taka določila zadevna država članica v skladu z odstavkom 169;
- (31) „opredmetena sredstva“ pomeni sredstva, kot so zemljišča, stavbe ter obrati, stroji in oprema;
- (32) „zelo redko poseljena območja“ pomeni regije NUTS 2 z manj kot osmimi prebivalci na km² ali dele regij NUTS 2, ki jih je določila zadevna država članica v skladu z odstavkom 169;
- (33) „stroški plač“ pomeni celoten znesek, ki ga mora upravičenec do pomoči dejansko plačati v zvezi z zadevno zaposlitvijo in vključuje bruto plače pred obdavčitvijo, obvezne prispevke, kot so prispevki za socialno varnost, ter stroške otroškega in starševskega varstva v določenem obdobju.

⁽²⁹⁾ Trenutno so to: Gvadelup, Francoska Gvajana, Martinik, Mayotte, Reunion, Saint-Martin, Azori, Madeira in Kanarski otoki (UL C 202, 7.6.2016, str. 195). Saint-Martin ni zajet v NUTS 2021.

⁽³⁰⁾ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1), kakor je bila spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/1755 (UL L 270, 24.10.2019, str. 1). Podatki, ki se uporabljajo v teh smernicah, temeljijo na tej nomenklaturi NUTS 2021.

⁽³¹⁾ Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

3. REGIONALNA POMOČ, KI JO JE TREBA PRIGLASITI

20. Načeloma morajo države članice priglasiti regionalno pomoč v skladu s členom 108(3) Pogodbe, z izjemo ukrepov, ki izpolnjujejo pogoje iz uredbe o skupinskih izjemah, ki jo je sprejela Komisija v skladu s členom 1 Uredbe Sveta (EU) 2015/1588 ⁽³²⁾.

21. Komisija bo te smernice uporabljala za sheme regionalne pomoči in individualno regionalno pomoč, ki jih je treba priglasiti.

22. Za individualno pomoč, odobreno v okviru priglašene sheme, še naprej velja obveznost priglasitve v skladu s členom 108(3) Pogodbe, če pomoč iz vseh virov presega prag za priglasitev individualne pomoči, kot je določen v uredbi o skupinskih izjemah ⁽³³⁾ za regionalno pomoč za naložbe.

23. Za individualno pomoč, dodeljeno v okviru priglašene sheme, prav tako še naprej velja obveznost priglasitve iz člena 108(3) Pogodbe, razen če upravičenec:

- (a) potrdi, da v dveh letih pred vložitvijo zahtevka za pomoč ni izvedel premestitve v poslovno enoto, v kateri naj bi se izvajala začetna naložba, ki prejema pomoč, in
- (b) se zaveže, da vsaj dve leti po zaključku začetne naložbe ne bo izvedel take premestitve.

4. UPRAVIČENI STROŠKI

4.1 Pomoč za naložbe

24. Upravičeni stroški so:

- (1) stroški naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva ali
- (2) ocenjeni stroški plač, ki so posledica ustvarjanja delovnih mest zaradi začetne naložbe, izračunani za dve leti, ali
- (3) kombinacija dela stroškov iz točk 1 in 2, ki ne presega zneska iz točke 1 ali 2, pri čemer se upošteva višja vrednost.

25. Če se upravičeni stroški določijo na podlagi stroškov naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva, so upravičeni samo stroški sredstev, ki so del začetne naložbe v poslovno enoto upravičenca do pomoči na ciljnem območju, ki prejema pomoč.

26. Z odstopanjem od pogoja iz odstavka 25 se lahko sredstva v obliki orodij prodajalca ⁽³⁴⁾ vključijo v upravičene stroške podjetja, ki jih je pridobilo (ali proizvedlo), če jih upravičenec do pomoči uporablja v celotnem najkrajšem obdobju ohranitve pet let za velika podjetja in tri leta za MSP za predelavo ali sestavljanje, neposredno povezano s proizvodnim procesom, ki temelji na začetni naložbi, ki prejema pomoč, upravičenca do pomoči. To odstopanje se uporablja, če je sedež dobavitelja na območju, ki prejema pomoč, dobavitelj sam pa ne prejema regionalne pomoči za naložbe ali pomoči za naložbe za MSP v skladu s členom 17 uredbe o splošnih skupinskih izjemah za zadevna sredstva in intenzivnost pomoči ne presega ustrezne največje intenzivnosti pomoči, ki se uporablja za lokacijo sedeža dobavitelja. Vsaka prilagoditev intenzivnosti pomoči za velike naložbene projekte se uporablja tudi za pomoč, izračunano za stroške sredstev v obliki orodij prodajalca, ki se štejejo za del skupnih stroškov naložbe pri začetni naložbi.

⁽³²⁾ Uredba Sveta (EU) 2015/1588 z dne 13. julija 2015 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije za določene vrste horizontalne državne pomoči (UL L 248, 24.9.2015, str. 1).

⁽³³⁾ Uredba Komisije (EU) št. 651/2014 z dne 17. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči za združljive z notranjim trgovom pri uporabi členov 107 in 108 Pogodbe (UL L 187, 26.6.2014, str. 1).

⁽³⁴⁾ Orodja prodajalcev pomenijo pridobitev (ali samoprodukcijo) strojev, orodij ali opreme in z njimi povezane programske opreme s strani podjetja (na ravni skupine), ki se pridobijo (ali proizvedejo) ne za uporabo v enem od njegovih obratov (na ravni skupine), ampak so dani na voljo izbranim dobaviteljem za proizvodnjo proizvodov, ki bodo proizvedeni v obratih dobavitelja in bodo služili kot vmesni proizvodi v proizvodnem procesu podjetja. Sredstva v obliki orodij prodajalca ostanejo last podjetja, ki jih je pridobilo, vendar so dana na voljo dobavitelju za naloge in pod pogoji, ki so določeni v dobavni pogodbi ali podobnem dogovoru. Povezana so z natančno opredeljenimi postopki obdelave ali sestavljanja v enem ali več prostorih podjetja (na ravni skupine) in jih je morda treba po izpolnitvi naročila ali izteku ali prekinitvi okvirne pogodbe vrniti lastniku.

4.1.1 *Upravičeni stroški, izračunani na podlagi stroškov naložb*

27. Pridobljena sredstva morajo biti nova, razen za MSP ali za nakup poslovne enote ⁽³⁵⁾.
28. Za MSP se lahko kot upravičene šteje tudi do 50 % stroškov pripravljanih študij ali stroškov svetovanja, povezanih z naložbo.
29. Pri pomoči, dodeljeni velikim podjetjem za bistveno spremembo v proizvodnem procesu, morajo upravičeni stroški presežati znesek amortizacije sredstev, povezanih z dejavnostjo, ki naj bi se modernizirala, v zadnjih treh poslovnih letih.
30. Pri pomoči, dodeljeni za diverzifikacijo obstoječe poslovne enote, morajo upravičeni stroški za vsaj 200 % presežati knjigovodsko vrednost sredstev, ki se ponovno uporabijo, kot je bila evidentirana v poslovnem letu pred začetkom del.
31. Stroški, povezani z zakupom opredmetenih sredstev, se lahko upoštevajo pod naslednjimi pogoji:
- (1) pri zemljiščih in stavbah se mora za velika podjetja zakup nadaljevati vsaj pet let po pričakovanem datumu zaključka naložbe, za MSP pa tri leta;
 - (2) pri obratih ali strojih mora biti zakup opravljen v obliki finančnega zakupa in vsebovati obveznost upravičenca do pomoči, da po izteku obdobja zakupa odkupi sredstvo.
32. V primeru začetne naložbe iz odstavka 19(13)(b) ali 19(14)(b) bi se načeloma morali upoštevati samo stroški nakupa sredstev od tretjih oseb, ki niso povezane s kupcem. Če pa član družine prvotnega lastnika ali eden od zaposlenih prevzame malo podjetje, se pogoj, da se morajo sredstva kupiti od tretjih oseb, ki niso povezane s kupcem, ne uporablja. Transakcija mora potekati po tržnih pogojih. Če pridobitev sredstev poslovne enote spremlja dodatna naložba, ki je upravičena do regionalne pomoči, bi bilo treba upravičene stroške te dodatne naložbe prišteti strošku pridobitve sredstev poslovne enote.
33. Za velika podjetja so stroški neopredmetenih sredstev upravičeni le do 50 % celotnih upravičenih stroškov naložbe za začetno naložbo. Za MSP je upravičenih 100 % stroškov neopredmetenih sredstev.
34. Neopredmetena sredstva, ki se lahko upoštevajo pri izračunu stroškov naložb, morajo ostati povezana z zadevnim območjem in se ne smejo prenesti na druga območja. V ta namen morajo neopredmetena sredstva izpolnjevati naslednje pogoje:
- (1) uporabljati se morajo izključno v poslovni enoti, ki prejema pomoč;
 - (2) biti morajo taka, da se lahko amortizirajo;
 - (3) odkupiti jih je treba pod tržnimi pogoji od tretje osebe, ki ni povezana s kupcem;
 - (4) vključiti jih je treba v sredstva podjetja, ki prejme pomoč, in morajo s projektom, za katerega je dodeljena pomoč, ostati povezana najmanj pet let (tri leta za MSP).

4.1.2 *Upravičeni stroški, izračunani na podlagi stroškov plač*

35. Regionalna pomoč se lahko izračuna tudi na podlagi ocenjenih stroškov plač, ki so posledica ustvarjanja delovnih mest zaradi začetne naložbe. Pomoč lahko nadomesti le stroške plač, povezane z ustvarjanjem delovnih mest, izračunane za dve leti, iz tega izhajajoča intenzivnost pomoči pa ne sme presežati največje veljavne intenzivnosti pomoči na zadevnem območju.
36. Kadar so upravičeni stroški izračunani glede na ocenjene stroške plač, kot je navedeno v odstavku 35, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:
- (1) naložbeni projekt mora privedi do ustvarjanja delovnih mest;
 - (2) vsa delovna mesta morajo biti zasedena v treh letih po zaključku naložbe;
 - (3) vsako delovno mesto, ustvarjeno z naložbo, se mora obdržati na zadevnem območju najmanj pet let od datuma, ko je bilo prvič zasedeno, oziroma najmanj tri leta v primeru MSP.

⁽³⁵⁾ Opredeljeno v odstavku 19(13) in (14).

4.2 Pomoč za tekoče poslovanje

37. Pri shemah pomoči za tekoče poslovanje morajo biti upravičeni stroški določeni vnaprej in jih mora biti v celoti mogoče pripisati težavam, ki naj bi jih pomoč odpravljala, kar dokaže država članica.

38. Sheme pomoči za tekoče poslovanje v najbolj oddaljenih regijah lahko nadomestijo dodatne stroške poslovanja, ki nastanejo v navedenih regijah kot neposredna posledica ene ali več stalnih omejitev iz člena 349 Pogodbe. Te dodatne stroške je treba količinsko opredeliti in primerjati s stroški, ki jih imajo podobna podjetja, ustanovljena v drugih regijah zadevne države članice.

5. OCENA ZDRUŽLJIVOSTI REGIONALNE POMOČI

39. Komisija bo ukrep regionalne pomoči štela za združljivega s členom 107(3) Pogodbe le, če bo pomoč prispevala k regionalnemu razvoju in koheziji. Cilj mora biti bodisi spodbujanje gospodarskega razvoja na območjih „a“ ali pospeševanje razvoja na območjih „c“ (oddelek 5.1), poleg tega pa morajo biti izpolnjena vsa naslednja merila:

- (1) spodbujevalni učinek: pomoč mora spremeniti vedenje zadevnih podjetij tako, da izvajajo dodatno dejavnost, ki je sicer ne bi izvajala brez pomoči ali bi jo izvajala omejeno ali na drugačen način ali na drugi lokaciji (oddelek 5.2);
- (2) potreba po posredovanju države: ukrep državne pomoči mora biti usmerjen v primere, ko taka pomoč lahko zagotovi pomembne izboljšave, ki jih trg sam ne more doseči, na primer z odpravljanjem tržne pomanjkljivosti ali obravnavanjem pomisleka glede enakosti ali kohezije (oddelek 5.3);
- (3) ustreznost ukrepa pomoči: predlagani ukrep pomoči mora biti ustrezen instrument politike za dosego njenega cilja (oddelek 5.4);
- (4) sorazmernost pomoči (pomoč, omejena na najmanjšo potrebno): pomoč mora biti omejena na najmanjšo pomoč, potrebno za spodbuditev dodatne naložbe ali dejavnosti na zadevnem območju (oddelek 5.5);
- (5) izogibanje neprimernim negativnim učinkom na konkurenco in trgovino med državami članicami: pozitivni učinki pomoči morajo prevladati nad negativnimi učinki pomoči na konkurenco in trgovino (oddelek 5.6);
- (6) preglednost pomoči: države članice, Komisija, gospodarski subjekti in javnost morajo imeti enostaven dostop do vseh ustreznih aktov in informacij o odobreni pomoči (oddelek 5.7).

40. Zahteva se lahko tudi naknadna ocena skupnega učinka nekaterih kategorij shem, kakor je opisano v oddelku 6. V teh primerih lahko Komisija omeji trajanje shem (običajno na štiri leta ali manj) z možnostjo naknadne ponovne priglasitve njihovega podaljšanja.

41. Pomoč se ne more šteti za združljivo s skupnim trgovino, če so ukrep državne pomoči, z njim povezani pogoji (vključno z metodo njegovega financiranja, kadar je ta metoda sestavni del ukrepa državne pomoči) ali dejavnost, ki jo financira, povezani s kršitvijo prava EU ⁽³⁶⁾.

5.1 Prispevek k regionalnemu razvoju in teritorialni koheziji

42. Glavni cilj regionalne pomoči je gospodarski razvoj območij z omejenimi možnostmi v EU. Pomoč s spodbujanjem in lažanjem trajnostnega razvoja območij, ki prejemajo pomoč, prispeva k politiki EU na področju teritorialne kohezije, katere cilj je izboljšati ekonomsko in socialno kohezijo z zmanjševanjem razlik v stopnji razvoja med območji.

⁽³⁶⁾ Glej sodbi Sodišča z dne 19. septembra 2000 v zadevi Nemčija proti Komisiji, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, točka 78, in z dne 22. decembra 2008 v zadevi Régie Networks proti Rhone Alpes Bourgogne, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, točke 94 do 116.

5.1.1 *Sheme pomoči za naložbe*

43. Sheme regionalne pomoči bi morale biti sestavni del regionalne razvojne strategije z jasno opredeljenimi cilji.

44. Države članice morajo dokazati, da je shema skladna z razvojno strategijo zadevnega območja in prispeva k njej. V ta namen se lahko države članice sklicujejo na ocene preteklih shem državne pomoči, na ocene učinka, ki so jih opravili organi za dodeljevanje pomoči, ali na mnenja strokovnjakov. Za zagotovitev, da shema pomoči prispeva k razvojni strategiji, mora ta vključevati metodo, ki organom, ki dodeljujejo pomoč, omogoča prednostno razvrščanje in izbiranje naložbenih projektov, ki izpolnjujejo cilje sheme (na primer z uporabo uradne metode točkovanja).

45. Sheme regionalne pomoči se lahko vzpostavijo na območjih „a“ v podporo začetnim naložbam MSP ali velikih podjetij. Na območjih „c“ se lahko sheme vzpostavijo v podporo začetnim naložbam MSP in začetnim naložbam velikih podjetij, ki ustvarijo novo gospodarsko dejavnost.

46. Organ, ki dodeli pomoč, mora ob dodelitvi pomoči za individualne naložbene projekte na osnovi sheme preveriti, da bo izbrani projekt prispeval k cilju sheme in s tem k razvojni strategiji zadevnega območja. V ta namen bi se morale države članice sklicevati na podatke, ki jih prosilec za pomoč navede v obrazcu zahtevka za pomoč, v katerem so opisani pozitivni učinki naložbe na razvoj zadevnega območja ⁽³⁷⁾.

47. Za zagotovitev, da naložba resnično in trajno prispeva k razvoju zadevnega območja, mora biti naložba na zadevnem območju ohranjena najmanj pet let (oziroma tri leta za MSP) po zaključku naložbe ⁽³⁸⁾.

48. Za zagotovitev, da je naložba izvedljiva, mora država članica zagotoviti, da upravičenec do pomoči zagotovi finančni prispevek v višini vsaj 25 % ⁽³⁹⁾ upravičenih stroškov, in sicer iz lastnih sredstev ali z zunanjim financiranjem, v obliki, ki ne zajema nobene javne podpore ⁽⁴⁰⁾.

49. Da se prepreči, da bi ukrepi državne pomoči privedli do okoljske škode, morajo države članice zagotoviti tudi skladnost z okoljsko zakonodajo EU, vključno zlasti s potrebo, da se opravi presoja vplivov na okolje, če to zahteva zakonodaja, in da se pridobijo vsa ustrezna dovoljenja.

5.1.2 *Individualna pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti*

50. Države članice lahko za dokazovanje prispevka individualne pomoči za naložbe, ki jo je treba priglasiti, k regionalnemu razvoju uporabijo različne kazalnike, kot so kazalniki, omenjeni v nadaljevanju, ki so lahko neposredni (na primer neposredno ustvarjena nova delovna mesta) in posredni (na primer inovacije na lokalni ravni):

(1) število delovnih mest, ki jih naložba neposredno ustvari, je pomemben kazalnik prispevka k regionalnemu razvoju in teritorialni koheziji. Upoštevati bi bilo treba tudi kakovost in trajnost ustvarjenih delovnih mest in zahtevano stopnjo spretnosti;

⁽³⁷⁾ Glej Prilogo VII.

⁽³⁸⁾ Obveznost, da se mora naložba na zadevnem območju ohraniti vsaj 5 let (3 leta za MSP), ne bi smela preprečiti nadomestitve obratov ali opreme, ki v tem obdobju zastarijo ali se pokvari, pod pogojem da se gospodarska dejavnost na zadevnem območju ohrani najmanj za navedeno najkrajše obdobje. Vendar se regionalna pomoč ne more dodeliti za nadomestitev obratov ali opreme.

⁽³⁹⁾ Zahteva po lastnem prispevku v višini 25 % iz odstavka 48 se ne uporablja za pomoč za naložbe, dodeljeno za naložbe v najbolj oddaljenih regijah, če je potreben nižji prispevek, da se v celoti upošteva največja intenzivnost pomoči.

⁽⁴⁰⁾ To na primer ne velja za subvencionirana posojila, javno posojilo za lastniški kapital ali javno udeležbo, ki ne ustreza načelu vlagatelja v tržnem gospodarstvu, državna jamstva, ki vsebujejo elemente pomoči, kot tudi javno pomoč, dodeljeno v okviru pravila *de minimis*.

- (2) še več novih delovnih mest se lahko ustvari v okviru lokalne mreže (pod)dobaviteljev, kar omogoča boljšo integracijo naložb na zadevnem območju in zagotavlja širše učinke prelivanja. Zato je treba kot kazalnik upoštevati tudi število posredno ustvarjenih delovnih mest;
- (3) zavezanost upravičenca do pomoči, da se vključi v razširjene dejavnosti usposabljanja za izboljšanje (splošnih in posebnih) spretnosti njegove delovne sile, se bo upoštevala kot dejavnik, ki prispeva k regionalnemu razvoju in teritorialni koheziji. Poudarek bo tudi na zagotavljanju pripravništev ali vajeništev, zlasti za mlade, ter na usposabljanju, ki izboljšuje znanje in zaposljivost delavcev zunaj podjetja;
- (4) zunanje ekonomije obsega ali druge koristi z vidika regionalnega razvoja so lahko posledica bližine (učinek grozdov). Povezovanje podjetij iz iste gospodarske panoge posameznim obratom omogoča večjo specializacijo, kar povzroča večjo učinkovitost. Vendar je pomembnost tega kazalnika pri določanju prispevka k regionalnemu razvoju in teritorialni koheziji odvisna od stopnje razvoja grozda;
- (5) naložbe vključujejo tehnično znanje in so lahko vir pomembnega prenosa tehnologije (prelivanje znanja). Pri naložbah v okviru tehnološko intenzivnih panog je večja verjetnost, da bodo vključevale prenos tehnologije na zadevno območje. V zvezi s tem sta pomembna tudi stopnja in specifičnost razširjanja znanja;
- (6) upošteva se lahko tudi prispevek projektov k sposobnosti območja, da prek inovacij na lokalni ravni ustvarja novo tehnologijo. V tem pogledu se lahko šteje za pozitivno sodelovanje z lokalnimi raziskovalnimi organizacijami in organizacijami za razširjanje znanja, kot so univerze ali raziskovalni inštituti;
- (7) trajanje naložbe in morebitne nadaljnje naložbe v prihodnosti so znak trajne vključenosti podjetja na zadevnem območju.

51. Države članice se lahko sklicujejo na poslovni načrt upravičenca do pomoči, ki bi lahko zagotovil informacije o številu pričakovanih ustvarjenih delovnih mest, pričakovanih izplačanih plačah (povečanje finančnega premoženja gospodinjstev kot učinek prelivanja), obsegu nabave od lokalnih proizvajalcev ter prometu, ki bi ga ustvarila naložba in ki bi morda prek dodatnih davčnih prihodkov koristil območju.

52. Za individualno pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti, veljajo zahteve iz odstavkov 47 do 49.

53. Za *ad hoc* pomoč ⁽⁴¹⁾ mora država članica poleg zahtev iz odstavkov 50 do 52 dokazati, da je projekt usklajen z razvojno strategijo zadevnega območja in prispeva k njej.

5.1.3 Sheme pomoči za tekoče poslovanje

54. Sheme pomoči za tekoče poslovanje spodbujajo razvoj območij, ki prejemajo pomoč, samo, če se izzivi, s katerimi se soočajo ta območja, jasno opredelijo vnaprej. Ovire pri privabljanju ali ohranjanju gospodarske dejavnosti so lahko tako resne ali trajne, da sama pomoč za naložbe ne zadošča za razvoj teh območij.

55. Pri pomoči za zmanjšanje nekaterih posebnih težav, s katerimi se soočajo MSP na območjih „a“, morajo države članice dokazati obstoj in obseg teh posebnih težav ter da je potrebna shema pomoči za tekoče poslovanje, ker se teh posebnih težav ne da premagati s pomočjo za naložbe.

56. Kar zadeva pomoč za tekoče poslovanje za izravnavo posebnih dodatnih stroškov v najbolj oddaljenih regijah, so vrste trajnih omejitev, ki močno omejujejo razvoj najbolj oddaljenih regij, določene v členu 349 Pogodbe. Med njimi so oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje ter ekonomska odvisnost od maloštevilnih proizvodov. Države članice morajo opredeliti posebne dodatne stroške, povezane s temi trajnimi omejitvami, ki naj bi se krili s shemo pomoči za tekoče poslovanje.

57. Kar zadeva pomoč za tekoče poslovanje za preprečevanje ali zmanjšanje depopulacije na redko in zelo redko poseljenih območjih, morajo države članice dokazati, da obstaja tveganje depopulacije, če ne bo dodeljena pomoč za tekoče poslovanje.

⁽⁴¹⁾ Za *ad hoc* pomoč veljajo enake zahteve kot za individualno pomoč, ki se dodeli na podlagi sheme, razen če je navedeno drugače.

5.2 Spodbujevalni učinek

5.2.1 Pomoč za naložbe

58. Regionalna pomoč se lahko šteje za združljivo z notranjim trgov le, če ima spodbujevalni učinek. Državna pomoč ima spodbujevalni učinek takrat, ko pomoč spremeni ravnanje podjetja tako, da to izvaja dodatno dejavnost, ki prispeva k razvoju območja in je brez pomoči ne bi izvajalo oziroma bi jo izvajalo omejeno ali drugače ali na drugi lokaciji. Pomoč ne sme subvencionirati stroškov dejavnosti, ki bi jih podjetje izvajalo v vsakem primeru, in ne sme biti nadomestilo za običajno poslovno tveganje gospodarske dejavnosti.

59. Spodbujevalni učinek se lahko dokaže na dva načina:

- (1) pomoč spodbuja sprejetje pozitivne odločitve za naložbo na zadevnem območju, saj sicer naložba nikjer v EGP ne bi bila dovolj donosna za upravičenca do pomoči ⁽⁴²⁾ (*scenarij 1, odločitev o naložbi*);
- (2) pomoč spodbuja izbor lokacije načrtovane naložbe na zadevnem območju in ne drugje, ker izravna neto omejitve in stroške naložbe na lokaciji na zadevnem območju (*scenarij 2, odločitev o lokaciji*).

60. Če pomoč ne spremeni ravnanja upravičenca do pomoči s spodbuditvijo (dodatne) začetne naložbe na zadevnem območju, je mogoče sklepati, da bi bila ista naložba na območju izvedena tudi brez pomoči. Pomoč torej nima spodbujevalnega učinka za doseganje cilja regionalnega razvoja in teritorialne kohezije ter je na podlagi teh smernic ni mogoče odobriti kot združljive z notranjim trgov.

61. Vendar se za regionalno pomoč, dodeljeno prek skladov kohezijske politike ali EKSRP, na območjih „a“ za naložbe, ki so potrebne za doseganje standardov, določenih z zakonodajo EU, lahko šteje, da ima spodbujevalni učinek, če v odsotnosti pomoči naložba na zadevnem območju ne bi bila dovolj donosna za upravičenca do pomoči, zaradi česar bi prišlo do zaprtja obstoječe poslovne enote na tem območju.

5.2.1.1 Sheme pomoči za naložbe

62. Dela na individualni naložbi se lahko začnejo šele po tem, ko je bil vložen obrazec zahtevka za pomoč.

63. Če se dela začnejo pred vložitvijo obrazca zahtevka za pomoč, se pomoč, dodeljena v zvezi z zadevno individualno naložbo, ne bo štela za združljivo z notranjim trgov.

64. Države članice morajo predložiti standardni obrazec zahtevka za pomoč, ki vsebuje najmanj vse podatke iz Priloge VII. Na obrazcu zahtevka za pomoč morajo MSP in velika podjetja hipotetično pojasniti, kaj bi se zgodilo, če jim ne bi bila dodeljena pomoč, in navesti ustrezen scenarij iz odstavka 59.

65. Velika podjetja morajo poleg tega predložiti dokazila v podporo hipotetičnemu scenariju, opisanemu na obrazcu zahtevka. Za MSP taka obveznost ne velja za pomoč, dodeljeno v okviru sheme, ki je ni treba priglasiti.

66. Organ, ki dodeli pomoč, mora preveriti verodostojnost hipotetičnega scenarija in ali ima regionalna pomoč zahtevani spodbujevalni učinek, ki ustreza enemu od scenarijev iz odstavka 59. Hipotetični scenarij je verodostojen, če je resničen in se nanaša na dejavnike odločanja, ki prevladujejo v času odločitve upravičenca do pomoči glede naložbe.

⁽⁴²⁾ Take naložbe lahko ustvarijo pogoje za nadaljnje naložbe, ki so izvedljive brez dodatne pomoči.

5.2.1.2 Individualna pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti

67. Poleg zahtev iz odstavkov 62 do 66 morajo države članice za individualno pomoč, ki jo je treba priglasiti, zagotoviti jasne dokaze, da pomoč dejansko vpliva na odločitev o naložbi ali na izbiro lokacije⁽⁴³⁾. Navesti morajo, kateri scenarij iz odstavka 59 se uporablja. Države članice morajo za izvedbo celovite ocene predložiti ne le informacije v zvezi s projektom, ampak tudi celovit opis hipotetičnega scenarija, po katerem prosilcu noben javni organ v EGP ne bi dodelil pomoči.

68. Pri *scenariju 1* bi države članice lahko dokazale, da ima pomoč spodbujevalen učinek, s predložitvijo dokumentov podjetja, iz katerih je razvidno, da naložba brez pomoči ne bi bila dovolj donosna.

69. Pri *scenariju 2* bi države članice lahko dokazale, da ima pomoč spodbujevalen učinek, s predložitvijo dokumentov podjetja, iz katerih je razvidno, da je bila izvedena primerjava stroškov in koristi lokacije na zadevnem območju ter lokacije na drugih območjih. Komisija preveri, ali so te primerjave stvarne.

70. Države članice so pozvane, naj se opirajo na pristne in uradne dokumente uprav podjetij, ocene tveganja (vključno z oceno tveganja, povezanega z določeno lokacijo), finančna poročila, notranje poslovne načrte, mnenja strokovnjakov in druge študije, povezane z naložbenim projektom, ki se ocenjuje. Ti dokumenti morajo biti posodobljeni glede na potek postopka odločanja o naložbi ali njeni lokaciji. Dokumenti, ki vsebujejo informacije o napovedih glede povpraševanja in stroškov ter finančnih napovedih, dokumenti, ki so predloženi odboru za naložbe in ki podrobno opisujejo naložbene scenarije, ali dokumenti, ki so predloženi finančnim institucijam, lahko državam članicam pomagajo pri dokazovanju spodbujevalnega učinka.

71. V zvezi s tem in zlasti pri *scenariju 1* se lahko raven donosnosti oceni z uporabo metod, ki so ustaljene v zadevni industriji in ki lahko vključujejo metode za ocenjevanje neto sedanje vrednosti projekta⁽⁴⁴⁾, notranje stopnje donosa⁽⁴⁵⁾ ali povprečnega donosa na vložena sredstva. Donosnost projekta je treba primerjati z običajnimi stopnjami donosa upravičenca pri drugih podobnih naložbenih projektih. Če te stopnje niso na voljo, se mora donosnost projekta primerjati s stroški kapitala upravičenca kot celote ali stopnjami donosa, ki so običajne v zadevnem sektorju.

72. Če pomoč ne spremeni ravnanja upravičenca do pomoči, tako da spodbudi (dodatne) naložbe v območje, ni pozitivnega učinka za to območje. Pomoč se zato ne bo štela za združljivo z notranjim trgov, če se zdi, da bi bila ista naložba izvedena na območju tudi brez dodeljene pomoči.

5.2.2 Sheme pomoči za tekoče poslovanje

73. Pri shemah pomoči za tekoče poslovanje se šteje, da ima pomoč spodbujevalen učinek, če je verjetno, da bi se v odsotnosti pomoči raven gospodarske dejavnosti na zadevnem območju znatno znižala zaradi težav, ki naj bi jih odpravljala pomoč.

74. Komisija bo zato štela, da pomoč za tekoče poslovanje spodbuja dodatno gospodarsko dejavnost na zadevnem območju, če država članica dokaže obstoj in velik obseg teh težav na tem območju (glej odstavke 54 do 57).

5.3 Potreba po posredovanju države

75. Da bi se ocenilo, ali je za doseg cilja regionalnega razvoja in teritorialne kohezije potrebna državna pomoč, je treba najprej opredeliti težavo. Državna pomoč mora biti usmerjena v primere, ko pomoč lahko prinese pomembne izboljšave, ki jih trg ne more doseči. To je še zlasti pomembno, kadar so na voljo omejena javna sredstva.

⁽⁴³⁾ Hipotetična scenarija sta opisana v odstavku 64.

⁽⁴⁴⁾ Neto sedanja vrednost projekta je razlika med pozitivnimi in negativnimi denarnimi tokovi v obdobju trajanja naložbe, diskontirana na njihovo trenutno vrednost (običajno z uporabo stroškov kapitala).

⁽⁴⁵⁾ Notranja stopnja donosa ne temelji na računovodskem dobičku v danem letu, temveč upošteva prihodnje denarne tokove, ki jih vlagatelj pričakuje v celotni življenjski dobi naložbe. Opredeljena je kot diskontna stopnja, za katero je neto sedanja vrednost denarnih tokov enaka nič.

76. Ukrepi državne pomoči lahko pod nekaterimi pogoji odpravijo tržne pomanjkljivosti in s tem prispevajo k učinkovitemu delovanju trgov ter okrepijo konkurenčnost. Če trgi zagotavljajo učinkovite rezultate, vendar se ti štejejo za nezadostne z vidika enakosti ali kohezije, se lahko državna pomoč uporabi za zagotovitev bolj zaželenih, pravičnih tržnih rezultatov.

77. Kar zadeva pomoč, dodeljeno za razvoj območij, vključenih v karto regionalne pomoči v skladu s pravili iz oddelka 7 teh smernic, Komisija meni, da trg na teh območjih brez posredovanja države ne zagotavlja rezultatov, ki prinašajo zadostno raven gospodarskega razvoja regije in teritorialne kohezije. Zato se pomoč, dodeljena na teh območjih, šteje za potrebno.

5.4 Ustreznost regionalne pomoči

78. Ukrep pomoči mora biti ustrezen instrument politike za obravnavo zadevnega cilja politike. Ukrep pomoči se ne bo štel za združljivega, če je enak pozitiven prispevek k regionalnemu razvoju in teritorialni koheziji mogoče doseči z drugimi, manj izkrivljajočimi instrumenti politik ali drugimi, manj izkrivljajočimi vrstami instrumentov pomoči.

5.4.1 Ustreznost v primerjavi z drugimi instrumenti politike

5.4.1.1 Pomoč za naložbe

79. Regionalna pomoč za naložbe ni edini instrument politike, ki je na voljo državam članicam za spodbujanje naložb in ustvarjanje delovnih mest na območjih, ki prejemajo pomoč. Države članice lahko uporabijo druge ukrepe, kot so razvoj infrastrukture, izboljšanje kakovosti izobraževanja in usposabljanja ali izboljšanje poslovnega okolja.

80. Države članice morajo ob priglasitvi sheme pomoči za naložbe navesti, zakaj je regionalna pomoč ustrezen instrument za pomoč pri razvoju območja.

81. Če se država članica odloči vzpostaviti sektorsko shemo pomoči, mora dokazati prednosti takšnega pristopa v primerjavi z večsektorsko shemo pomoči ali drugimi možnostmi politike.

82. Komisija bo zlasti upoštevala ocene učinkov predlagane sheme pomoči, ki jih dajo na razpolago države članice. Prav tako lahko pri oceni ustreznosti predlagane sheme upošteva rezultate naknadnih ocen, opisanih v oddelku 6.

83. V primeru *ad hoc* pomoči za naložbe morajo države članice dokazati, kako lahko pomoč bolje prispeva k razvoju območja kot pomoč v okviru sheme ali druge vrste ukrepov.

5.4.1.2 Sheme pomoči za tekoče poslovanje

84. Države članice morajo dokazati, da je pomoč ustrezna za dosego cilja sheme glede na težave, ki naj bi jih odpravljala. Kot dokaz o ustreznosti pomoči lahko države članice vnaprej izračunajo znesek pomoči kot fiksni znesek za kritje pričakovanih dodatnih stroškov v določenem obdobju, da spodbudijo podjetja, da omejijo stroške in sčasoma razvijejo učinkovitejšo poslovanje ⁽⁴⁶⁾.

5.4.2 Ustreznost v primerjavi z različnimi instrumenti pomoči

85. Regionalna pomoč se lahko dodeli v več oblikah. Vendar morajo države članice zagotoviti, da se pomoč dodeli v obliki, ki bo verjetno imela najmanjši vpliv na izkrivljanje trgovine in konkurence. Če je pomoč dodeljena v oblikah, ki zagotavljajo neposredno denarno korist (na primer neposredna nepovratna sredstva, davčne oprostitve ali znižanja davkov, prispevkov za socialno varnost ali drugih obveznih prispevkov ali zagotovitev zemljišča, blaga ali storitev po ugodnih cenah), morajo države članice utemeljiti, zakaj niso primerne druge, potencialno manj izkrivljajoče oblike pomoči, kot so vračljiva predplačila ali pomoč, ki temelji na dolžniških ali kapitalnih instrumentih (na primer posojila z nizko obrestno mero ali subvencije obrestnih mer, državna jamstva, nakup lastniških deležev ali drugačne oblike kapitalnih injekcij pod ugodnimi pogoji).

⁽⁴⁶⁾ Kadar pa so zneski prihodnjih stroškov in prihodkov še zelo negotovi in v zvezi s tem obstajajo nasprotujoče si informacije, bi lahko javnemu organu ustrezalo, da bi sprejel tudi take modele nadomestila, ki nadomestila ne določajo v celoti vnaprej, ampak bi se to deloma določilo vnaprej in deloma naknadno (na primer uporaba mehanizma za vračilo sredstev, da se omogoči delitev nepredvidenih dobičkov).

86. Rezultati naknadnih vrednotenj, opisanih v oddelku 6, se lahko upoštevajo, da se oceni ustreznost predlaganega instrumenta pomoči.

5.5 Sorazmernost zneska pomoči (omejitev pomoči na najmanjšo potrebno)

5.5.1 Pomoč za naložbe

87. Znesek regionalne pomoči mora biti omejen na najmanjši znesek, potreben za spodbuditev dodatnih naložb ali dejavnosti na zadevnem območju.

88. Da se zagotovijo predvidljivost in enaki pogoji delovanja, Komisija pri pomoči za naložbe uporablja največje intenzivnosti pomoči ⁽⁴⁷⁾.

89. Pri začetnem naložbenem projektu mora organ, ki dodeli pomoč, ob dodelitvi pomoči ali ob priglasitvi pomoči Komisiji, odvisno od tega, kar je prej, izračunati največjo intenzivnost pomoči in najvišji znesek pomoči ⁽⁴⁸⁾ (prilagojeni znesek pomoči ⁽⁴⁹⁾) in s tem povezano zmanjšano intenzivnost pomoči v primeru velikega naložbenega projekta).

90. Ker lahko veliki naložbeni projekti povzročijo večje izkrivljanje konkurence in trgovine, znesek pomoči za te projekte ne sme preseči prilagojenega zneska pomoči.

91. Če je začetna naložba del enotnega naložbenega projekta in je ta enotni naložbeni projekt velik naložbeni projekt, znesek pomoči za enotni naložbeni projekt ne sme preseči prilagojenega zneska pomoči. Za namene tega pravila se uporabita menjalni tečaj in diskontna stopnja, ki veljata na dan dodelitve pomoči za prvi projekt v enotnem naložbenem projektu.

92. Največje intenzivnosti pomoči imajo dvojni namen.

93. Prvič, pri shemah, ki jih je treba priglasiti, se te največje intenzivnosti pomoči uporabljajo kot varni pristani za MSP: če je intenzivnost pomoči pod najvišjo dovoljeno mejo, se pomoč šteje za sorazmerno.

94. Drugič, v vseh drugih primerih se največje intenzivnosti pomoči uporabljajo kot zgornja meja za pristop „neto dodatnih stroškov“, opisan v odstavkih 95 do 97.

95. Komisija bo praviloma ocenila, da je individualna pomoč, ki jo je treba priglasiti, omejena na najmanjšo potrebno, če znesek pomoči ustreza neto dodatnim stroškom izvajanja naložbe na zadevnem območju glede na hipotetični scenarij brez pomoči ⁽⁵⁰⁾, pri čemer so zgornja meja največje intenzivnosti pomoči. Podobno morajo države članice pri pomoči za naložbe, ki se dodeli velikim podjetjem v okviru shem, ki jih je treba priglasiti, zagotoviti, da je znesek pomoči omejen na najmanjšega potrebnega, kar se določi na osnovi pristopa „neto dodatnih stroškov“, pri čemer so zgornja meja največje intenzivnosti pomoči.

96. Pri *scenariju 1* (odločitev o naložbi) znesek pomoči zato ne bi smel presežati najnižjega zneska, ki je potreben za zadostno donosnost projekta, npr. za povečanje njegove notranje stopnje donosa nad običajno stopnjo, ki jo podjetje uporablja pri drugih podobnih naložbenih projektih, oziroma, če je na voljo, povečanje njegove notranje stopnje donosa, tako da je ta višja od stroškov kapitala upravičenca kot celote ali donosov, ki so običajni za zadevni sektor.

97. Pri *scenariju 2* (odločitev o lokaciji) znesek pomoči ne bi smel presežati razlike med neto sedanjo vrednostjo naložbe na ciljnem območju in neto sedanjo vrednostjo na alternativni lokaciji. Upoštevati je treba vse zadevne stroške in koristi, vključno na primer z upravnimi stroški, stroški prevoza, stroški usposabljanja, ki jih ne krije pomoč za usposabljanje, in razlikami v plačah. Vendar se v primeru, da je alternativna lokacija v EGP, subvencije na tej drugi lokaciji ne upoštevajo.

98. Izračuni, ki se uporabljajo za analizo spodbujevalnega učinka, se lahko uporabljajo tudi pri ocenjevanju, ali je pomoč sorazmerna. Države članice morajo dokazati sorazmernost z dokumentacijo, kot je na primer tista iz odstavka 70.

⁽⁴⁷⁾ Glej oddelek 7.4 o kartah regionalne pomoči.

⁽⁴⁸⁾ Izraženo kot bruto ekvivalent nepovratnih sredstev.

⁽⁴⁹⁾ Glej prejšnjo opombo.

⁽⁵⁰⁾ Pri primerjavi hipotetičnih scenarijev je treba pomoč diskontirati z enakim faktorjem kot ustrezne naložbene in hipotetične scenarije.

99. Pomoč za naložbe se lahko dodeli hkrati na podlagi več shem regionalne pomoči ali skupaj z *ad hoc* regionalno pomočjo, če skupni znesek pomoči iz vseh virov ne presega največje intenzivnosti pomoči za posamezen projekt, ki jo mora vnaprej izračunati prvi organ, ki dodeljuje pomoč. Vsaka druga državna pomoč v zvezi z istimi upravičenimi stroški, ki se deloma ali v celoti prekrivajo, je mogoča samo, če se s tako kumulacijo ne preseže največja intenzivnost pomoči ali znesek pomoči, ki se uporablja za to pomoč v skladu z veljavnimi tematskimi pravili. Kumulacijo pomoči je treba preveriti tako ob dodelitvi pomoči kot ob njenem izplačilu⁽⁵¹⁾. Če država članica dovoli, da se državna pomoč v okviru ene sheme kumulira z državno pomočjo iz drugih shem, mora za vsako shemo določiti metodo za zagotavljanje spoštovanja pogojev iz tega odstavka.

100. Pri začetni naložbi, povezani s projekti evropskega teritorialnega sodelovanja, ki izpolnjujejo merila uredbe o posebnih določbah za podporo cilju evropsko teritorialno sodelovanje (Interreg)⁽⁵²⁾, se intenzivnost pomoči, ki se uporablja za območje, na katerem se izvaja začetna naložba, uporablja za vse upravičence, ki sodelujejo v projektu. Če se začetna naložba izvaja na dveh ali več območjih, ki prejemajo pomoč, je največja dovoljena intenzivnost pomoči za začetno naložbo tista, ki se uporablja na tistem območju, ki prejema pomoč, na katerem nastane najvišji znesek upravičenih stroškov. Začetne naložbe, ki jih izvajajo velika podjetja na območjih „c“, lahko prejmejo regionalno pomoč v okviru projektov evropskega teritorialnega sodelovanja samo, če so začetne naložbe, ki ustvarjajo nove gospodarske dejavnosti.

5.5.2 Sheme pomoči za tekoče poslovanje

101. Države članice morajo dokazati, da je pomoč sorazmerna glede na težave, ki naj bi jih odpravljala.

102. Države članice morajo zlasti izpolniti naslednje pogoje:

- (1) pomoč mora biti izračunana glede na predhodno določen niz upravičenih stroškov, ki jih je v celoti mogoče pripisati težavam, ki naj bi jih pomoč odpravljala, kar dokaže država članica;
- (2) pomoč mora biti omejena na določen delež tega predhodno določenega niza upravičenih stroškov in ne sme presegati teh stroškov;
- (3) znesek pomoči na upravičenca do pomoči mora biti sorazmeren z obsegom težav, s katerimi se dejansko sooča posamezen upravičenec do pomoči.

103. Kar zadeva pomoč za zmanjšanje nekaterih posebnih težav, s katerimi se soočajo MSP na območjih „a“, se mora raven pomoči v času trajanja sheme postopoma zmanjševati⁽⁵³⁾. To ne velja za sheme za preprečevanje depopulacije na redko in zelo redko poseljenih območjih ter za sheme, namenjene kompenziranju dodatnih stroškov poslovanja, ki nastanejo v najbolj oddaljenih regijah kot neposredna posledica ene ali več stalnih omejitev iz člena 349 Pogodbe.

5.6 Izbogibanje neupravičenim negativnim učinkom na konkurenco in trgovino

104. Da je pomoč združljiva, morajo biti negativni učinki ukrepa pomoči v smislu izkrivljanja konkurence in vpliva na trgovino med državami članicami omejeni in ne smejo prevladati nad pozitivnimi učinki v tolikšnem obsegu, da bi bilo to v nasprotju s skupnim interesom.

5.6.1 Splošni premisleki

105. Komisija lahko pri splošnem tehtanju pozitivnih (oddelek 5.1) in negativnih učinkov pomoči na konkurenco in trgovino po potrebi upošteva tudi okoliščino, da pomoč poleg svojega prispevka k regionalnemu razvoju in koheziji prinaša tudi druge pozitivne učinke. To se lahko na primer zgodi, kadar se ugotovi, da začetna naložba poleg ustvarjanja lokalnih delovnih mest, uvajanja novih dejavnosti in/ali ustvarjanja lokalnih prihodkov znatno prispeva zlasti k digitalnemu prehodu ali prehodu na okoljsko trajnostne dejavnosti, vključno z nizkoogljičnimi, podnebno nevtralnimi ali

⁽⁵¹⁾ Zahteva, da mora prvi organ, ki dodeli pomoč, vnaprej izračunati največjo dovoljeno intenzivnost pomoči za posamezen projekt, se ne uporablja, če je pomoč dodeljena na podlagi samodejnih shem pomoči v obliki davčne ugodnosti. V tem primeru načeloma ni mogoče preverjati kumulacije ob dodelitvi pomoči in bi jo bilo treba preveriti ob izplačilu pomoči.

⁽⁵²⁾ Uredba (EU) št. 1299/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o posebnih določbah za podporo cilju „evropsko teritorialno sodelovanje“ iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (UL L 347, 20.12.2013, str. 259) ali uredba, ki vsebuje posebne določbe za cilj „evropsko teritorialno sodelovanje“ (Interreg), ki se uporablja za programsko obdobje 2021–2027, odvisno od tega, katera se uporablja za določeno začetno naložbo.

⁽⁵³⁾ Tudi kadar se sheme pomoči za tekoče poslovanje priključijo za podaljšanje obstoječih ukrepov pomoči.

na podnebne spremembe odpornimi dejavnostmi. Komisija bo posebno pozornost namenila členu 3 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁵⁴⁾ o taksonomiji EU, vključno z načelom, da se ne škoduje bistveno, ali drugim primerljivim metodologijam. Poleg tega lahko Komisija pri oceni negativnih učinkov na konkurenco in trgovino po potrebi upošteva tudi negativne eksternalije dejavnosti, ki prejema pomoč, kadar take eksternalije z ustvarjanjem ali povečevanjem neučinkovitosti trga negativno vplivajo na konkurenco in trgovino med državami članicami v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom ⁽⁵⁵⁾.

106. Kar zadeva negativne učinke, lahko regionalna pomoč povzroči dve glavni vrsti morebitnega izkrivljanja konkurence in trgovine. To sta izkrivljanje proizvodnega trga in učinki na lokacijo. Obe vrsti izkrivljanja lahko privedeta do neučinkovitosti pri dodeljevanju (ki ovirajo gospodarsko uspešnost notranjega trga) in težav v zvezi s porazdelitvijo (porazdelitev gospodarskih dejavnosti po območjih).

107. Eden od potencialno škodljivih učinkov državne pomoči je, da trgu onemogoča doseganje učinkovitih rezultatov z nagrajevanjem najbolj učinkovitih proizvajalcev in pritiskanjem na najmanj učinkovite, da se izboljšajo, prestrukturirajo ali izstopijo s trga. Državna pomoč, ki povzroči obsežno širitev zmogljivosti na slabo delujočem trgu, lahko neupravičeno izkrivi konkurenco, ker lahko nastanek ali ohranjanje presežne zmogljivosti omeji stopnje dobička, zmanjša naložbe konkurentov ali celo privede do izstopa konkurentov s trga. To lahko povzroči razmere, v katerih so konkurenti, ki bi sicer lahko konkurirali na trgu, prisiljeni zapustiti trg. Prav tako lahko podjetjem prepreči vstop na trg ali širitev na trgu, konkurente pa vedno manj spodbuja k inovacijam. To lahko privede do neučinkovitih tržnih struktur, ki dolgoročno škodijo tudi potrošnikom. Poleg tega lahko razpoložljivost pomoči pri potencialnih upravičencih spodbudi pasivnost ali nagnjenost k neupravičeno tveganemu obnašanju. Verjetno je, da bo imela negativen dolgoročni učinek na splošno uspešnost sektorja.

108. Pomoč ima lahko tudi izkrivljajoče učinke v smislu povečanja ali ohranjanja velike tržne moči upravičenca do pomoči. Tudi kadar pomoč velike tržne moči ne krepí neposredno, jo lahko krepí posredno, z odvracanjem obstoječih konkurentov od širitve, kar lahko privede do njihovega izstopa s trga ali odvracanja od vstopa novih konkurentov.

109. Poleg izkrivljanja proizvodnih trgov regionalna pomoč po svoji naravi vpliva tudi na lokacijo gospodarske dejavnosti. Če eno območje privabi naložbo zaradi pomoči, drugo območje to priložnost izgubi. Ti negativni učinki na območjih, na katere pomoč vpliva negativno, se lahko izražajo v obliki izgube gospodarske dejavnosti in delovnih mest, tudi delovnih mest za podizvajalce. Negativni učinki se lahko kažejo tudi kot izguba pozitivnih zunanjih učinkov (na primer učinka grozdov, prelivanja znanja, izobraževanja in usposabljanja).

110. Regionalno pomoč od drugih oblik horizontalne pomoči ločuje geografska specifičnost. Posebna značilnost regionalne pomoči je, da je namenjena vplivanju na izbiro vlagateljev glede lokacije naložbenih projektov. Ko regionalna pomoč izravnava dodatne stroške, nastale zaradi regionalnih omejitev, in podpira dodatne naložbe v območja, ki prejemajo pomoč, ne da bi jih privabljala z drugih enako ali manj razvitih območij, ki prejemajo pomoč, ne prispeva samo k razvoju območja, temveč tudi h koheziji, s čimer nazadnje koristi celotni EU. Možni negativni učinki regionalne pomoči v zvezi z lokacijo so do neke mere že omejeni s kartami regionalne pomoči, ki opredeljujejo območja, na katerih se lahko v skladu s cilji regionalnega gospodarskega razvoja in kohezijske politike odobri regionalna pomoč, in največjo dovoljeno intenzivnostjo pomoči. Vendar je še vedno pomembno razumeti, kaj bi se zgodilo brez pomoči, da bi ocenili učinek pomoči na razvoj območja in teritorialno kohezijo.

⁽⁵⁴⁾ Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

⁽⁵⁵⁾ To je lahko tudi v primeru, ko pomoč izkrivlja delovanje gospodarskih instrumentov, vzpostavljenih za internalizacijo takšnih negativnih eksternalij (npr. z vplivanjem na cenovne signale sistema EU za trgovanje z emisijami ali podobnega instrumenta).

5.6.2 Očitni negativni učinki na konkurenco in trgovino

111. Komisija je opredelila vrsto situacij, v katerih negativni učinki regionalne pomoči za naložbe na konkurenco in trgovino med državami članicami očitno presegajo morebitne pozitivne učinke, tako da ni verjetno, da bo pomoč razglašena za združljivo z notranjim trgom.

5.6.2.1 Ustvarjanje presežne zmogljivosti na trgu v absolutnem upadu

112. Kot je poudarjeno v odstavku 107, bo Komisija v primeru slabo delujočega trga pri oceni negativnih učinkov pomoči upoštevala dodatno proizvodno zmogljivost, ki jo ustvarja projekt.

113. Kadar državna pomoč omogoča naložbe, ki povečajo proizvodno zmogljivost na trgu, obstaja nevarnost, da bo to negativno vplivalo na proizvodnjo ali naložbe v drugih območjih EGP. To je zlasti verjetno, če povečanje zmogljivosti presega rast trga ali če nastane na trgu s presežno zmogljivostjo.

114. Kadar bi torej naložba povzročila nastanek ali povečanje presežne zmogljivosti na trgu, ki je strukturno v absolutnem upadu (tj. trg se krči)⁽⁵⁶⁾, ima pomoč po mnenju Komisije negativen učinek, ki ga verjetno ne bo izravnal noben pozitiven učinek. To velja zlasti za primere po scenariju 1 (odločitve o naložbi).

115. Pri primerih po scenariju 2 (odločitve o lokaciji), kjer bi bila naložba v vsakem primeru izvedena na istem geografskem trgu ali izjemoma na drugem geografskem trgu, prodaja pa je usmerjena na isti geografski trg, pomoč – če je omejena na najmanjšo potrebno za izravnavo slabših možnosti zaradi lokacije in upravičencu do pomoči ne zagotavlja dodatne likvidnosti – vpliva le na odločitve o lokaciji. V tem primeru bi naložba povečala zmogljivost na danem geografskem trgu neodvisno od pomoči. Zato bi bili možni rezultati v smislu presežne zmogljivosti načeloma enaki ne glede na pomoč. Če pa je alternativna lokacija naložbe na drugem geografskem trgu, pomoč pa vodi k nastanku presežne zmogljivosti na trgu, ki je strukturno v absolutnem upadu, veljajo zaključki iz odstavka 114.

5.6.2.2 Protikohezijski učinki

116. Kot je navedeno v odstavkih 109 in 110, mora Komisija pri presoji negativnih učinkov pomoči upoštevati njene učinke na lokacijo gospodarske dejavnosti.

117. V primerih po scenariju 2 (odločitve o lokaciji), ko bi bila ob odsotnosti pomoči naložba izvedena na območju z višjo ali enako intenzivnostjo regionalne pomoči⁽⁵⁷⁾, kot je na ciljnim območju, to pomeni negativen učinek, ki ga verjetno ne bo izravnal noben pozitiven učinek, ker je v nasprotju s samo logiko regionalne pomoči.

5.6.2.3 Premestitev

118. Komisija bo pri ocenjevanju ukrepov, ki jih je treba priglasiti, zahtevala vse informacije, ki so potrebne, da preuči, ali je verjetno, da bo državna pomoč povzročila izgubo znatnega števila delovnih mest na že obstoječih lokacijah v EGP. V takem primeru in če naložba upravičencu do pomoči omogoča premestitev dejavnosti na ciljno območje ter če obstaja vzročna povezava med pomočjo in premestitvijo, to pomeni negativen učinek, ki ga verjetno ne bo izravnal noben pozitiven učinek.

5.6.3 Sheme pomoči za naložbe

119. Sheme pomoči za naložbe ne smejo povzročati znatnega izkrivljanja konkurence in trgovine. Zlasti velja, da tudi v primeru, da se izkrivljanje lahko šteje za omejeno na ravni posamezne pomoči (pod pogojem, da so izpolnjeni vsi pogoji za pomoč za naložbe), sheme kumulativno vseeno lahko povzročijo visoko raven izkrivljanja. Tako izkrivljanje bi lahko vplivalo na trge končnih proizvodov z ustvarjanjem ali poslabšanjem težav s presežnimi zmogljivostmi ali z ustvarjanjem,

⁽⁵⁶⁾ Komisija bo to ocenila v smislu obsega in vrednosti ter upoštevala poslovni cikel.

⁽⁵⁷⁾ Za preverjanje tega je treba uporabiti standardno zgornjo mejo pomoči, ki se uporablja za območja „c“, ki mejijo na območja „a“, ne glede na povečane intenzivnosti pomoči v skladu z odstavkom 184.

povečanjem ali ohranjanjem velike tržne moči nekaterih prejemnikov na način, ki negativno vpliva na dinamične spodbude. Pomoč, ki je na voljo v okviru shem, bi lahko povzročila tudi znatno zmanjšanje gospodarske dejavnosti na drugih območjih EGP. Če je shema osredotočena na določene sektorje, je tveganje za tako izkrivljanje še bolj izrazito.

120. Zato morajo države članice dokazati, da bodo ti negativni učinki omejeni na minimalne, ob upoštevanju velikosti projektov, posamičnih in skupnih zneskov pomoči, pričakovanih upravičencev, značilnosti ciljnih sektorjev itd. Da bi Komisija ocenila verjetne negativne učinke, lahko države članice predložijo vse razpoložljive ocene učinka in naknadne ocene, izvedene za podobne predhodne sheme.

121. Pri dodelitvi pomoči v okviru sheme posameznim projektom mora organ, ki dodeljuje pomoč, preveriti in potrditi, da pomoč ne povzroča očitnih negativnih učinkov, opisanih v odstavkih 111 do 118. To preverjanje lahko temelji na informacijah, prejetih od upravičenca do pomoči, ko ta zaprosi za pomoč, in na izjavi na standardnem obrazcu zahtevka za pomoč, na katerem bi morala biti navedena alternativna lokacija v primeru odsotnosti pomoči.

5.6.4 Individualna pomoč za naložbe, ki jo je treba priglasiti

122. Pri ocenjevanju negativnih učinkov individualne pomoči Komisija razlikuje med dvema hipotetičnima scenarijema, opisanimi v odstavkih 96 in 97.

5.6.4.1 Primeri po scenariju 1 (odločitev o naložbi)

123. Komisija v primerih po scenariju 1 posebno pozornost nameni negativnim učinkom, povezanim z izgradnjo presežne zmogljivosti na trgih v upadu, preprečevanjem izstopa in pojmom velike tržne moči. Ti negativni učinki so opisani v odstavkih 124 do 133, izravnati pa jih morajo pozitivni učinki pomoči. Če pa se ugotovi, da bi pomoč povzročila očitne negativne učinke, opisane v odstavku 114, pomoč verjetno ne bo izravnana s pozitivnimi učinki in se zato ne bo štela za združljivo z notranjim trgov.

124. Za opredelitev in oceno možnega izkrivljanja konkurence in trgovine bi morale države članice predložiti dokaze, ki Komisiji omogočajo, da opredeli zadevne proizvodne trge (proizvode, na katere vpliva sprememba ravnanja upravičenca do pomoči) ter prizadete konkurente in stranke/potrošnike. Zadevni proizvod je običajno proizvod, ki ga zadeva naložbeni projekt ⁽⁵⁸⁾. Če projekt zadeva polproizvod in se pomemben del proizvodnje ne proda na trgu, je lahko zadevni proizvod izdelek v nadaljnjem proizvodnem procesu. Zadevni proizvodni trg zajema zadevni proizvod in njegove nadomestke, ki jih kot take štejejo potrošniki (zaradi lastnosti, cen ali nameravane uporabe proizvoda) ali proizvajalec (zaradi prožnosti proizvodnih objektov).

125. Komisija bo za oceno tega morebitnega izkrivljanja uporabila več meril, kot so struktura trga za zadevni proizvod, uspešnost trga (upadanje ali rast trga), postopek za izbiro upravičenca do pomoči, vstopne in izstopne ovire ter diferenciacija proizvodov.

126. Sistematično zanašanje podjetja na državno pomoč bi lahko nakazovalo, da podjetje samo ni kos konkurenci ali da uživa neupravičene prednosti v primerjavi s svojimi konkurenti.

127. Komisija razlikuje dva glavna vira možnih negativnih učinkov na proizvodne trge:

- (1) primere povečanja zmogljivosti, ki povzroči ali poslabša obstoječe presežne zmogljivosti, zlasti na trgu v recesiji;
- (2) primere, ko ima upravičenec do pomoči veliko tržno moč.

⁽⁵⁸⁾ Pri naložbenih projektih, ki vključujejo proizvodnjo več različnih proizvodov, je treba oceniti vsak proizvod.

128. Da bi Komisija ocenila, ali se s pomočjo vzpostavljajo ali ohranjajo neučinkovite tržne strukture, bo upoštevala dodatno proizvodno zmogljivost, ki jo ustvarja projekt, in ali je delovanje trga slabo.

129. Če zadevni trg raste, je običajno manj razlogov za skrb, da bo pomoč negativno vplivala na dinamične spodbude ali neupravičeno ovirala izstop s trga ali vstop nanj.

130. Skrb je bolj utemeljena, če trgi upadajo. Komisija razlikuje med primeri, pri katerih dolgoročni obeti kažejo, da trg strukturno upada (tj. se krči), in primeri, pri katerih trg relativno upada (tj. še vedno raste, vendar ne presega referenčne stopnje rasti).

131. Slabo delovanje trga se običajno meri glede na bruto domači proizvod (BDP) v EGP v treh letih pred začetkom projekta (referenčna stopnja). Meri se lahko tudi na podlagi predvidenih stopenj rasti v naslednjih treh do petih letih. Kazalniki lahko vključujejo pričakovano prihodnjo rast zadevnega trga, posledične pričakovane stopnje izkoriščenosti zmogljivosti in verjeten učinek povečanja zmogljivosti na konkurente v smislu cen in stopenj dobička.

132. V določenih primerih ocena rasti na proizvodnem trgu v EGP morda ni primerna za oceno vseh učinkov pomoči, zlasti če gre za globalni geografski trg. V takih primerih Komisija obravnava učinek pomoči na zadevne tržne strukture, zlasti možnost, da izrine proizvajalce iz EGP.

133. Pri ocenjevanju obstoja velike tržne moči bo Komisija upoštevala položaj upravičenca do pomoči v določenem časovnem obdobju pred prejetjem pomoči in pričakovani tržni položaj po dokončanju naložbe. Komisija bo upoštevala tržne deleže upravičenca do pomoči ter tržne deleže njegovih konkurentov in druge pomembne dejavnike. Strukturno trga bo na primer ocenila tako, da bo preučila koncentracijo na trgu, morebitne ovire za vstop ⁽⁵⁹⁾, kupno moč ⁽⁶⁰⁾ in ovire za širitev ali izstop.

5.6.4.2 Primeri po scenariju 2 (odločitev o lokaciji)

134. Če analiza hipotetičnega scenarija kaže, da bi brez pomoči naložbo opravili na drugi lokaciji (scenarij 2), ki pripada istemu geografskemu trgu za zadevni proizvod, in če je pomoč sorazmerna, bo rezultat v smislu presežne zmogljivosti ali velike tržne moči načeloma verjetno enak ne glede na pomoč. V takih primerih bodo pozitivni učinki pomoči verjetno večji od omejenih negativnih učinkov na konkurenco. Če pa je alternativna lokacija v EGP, je Komisija še posebej zaskrbljena zaradi negativnih učinkov, povezanih z alternativno lokacijo. Če pomoč torej povzroči očitno negativen učinek, kot je opisano v odstavkih 117 in 118, ni verjetno, da bo izravnana s pozitivnimi učinki in zato ni verjetno, da bo razglašena za združljivo z notranjim trgovom.

5.6.5 Sheme pomoči za tekoče poslovanje

135. Če je pomoč potrebna in sorazmerna za doseganje prispevka k regionalnemu razvoju in teritorialni koheziji, kot je opisano v pododdelku 5.1.3, se bodo negativni učinki pomoči na konkurenco in trgovino med državami članicami verjetno izravnali s pozitivnimi učinki. Vendar v nekaterih primerih pomoč lahko povzroči spremembe strukture trga oziroma značilnosti sektorja ali industrije, kar bi lahko občutno izkrivljalo konkurenco z ovirami za vstop na trg ali izstop z njega, učinki nadomestitve ali preusmeritvijo trgovinskih tokov. V teh primerih negativnih učinkov verjetno ne bodo izravnali nobeni pozitivni učinki.

⁽⁵⁹⁾ Te ovire za vstop na trg vključujejo pravne ovire (zlasti pravice intelektualne lastnine), ekonomije obsega in ekonomije razpona ter ovire pri dostopu do omrežij in infrastrukture. Če pomoč zadeva trg, na katerem je upravičenec do pomoči uveljavljen, se lahko morebitna velika tržna moč, ki jo ima upravičenec do pomoči, zaradi morebitnih ovir za vstop še stopnjuje, pri čemer se okrepijo tudi negativni učinki navedene tržne moči.

⁽⁶⁰⁾ Kadar so na trgu prisotni močni kupci, je manj verjetno, da upravičenec do pomoči lahko poviša cene za te močne kupce.

5.7 Preglednost

136. Države članice morajo na spletišču Evropske komisije za preglednost dodeljevanja pomoči ⁽⁶¹⁾ ali na celovitem spletišču o državni pomoči na nacionalni ali regionalni ravni objaviti:

- (1) celotno besedilo sklepa o dodelitvi individualne pomoči ali odobrene sheme pomoči in njenih izvedbenih določb ali povezavo nanj;
- (2) informacije o vsaki dodeljeni individualni pomoči, ki presega 100 000 EUR, z uporabo predloge iz Priloge VIII.

137. Kar zadeva pomoč, dodeljeno projektom v okviru evropskega teritorialnega sodelovanja, morajo biti informacije iz odstavka 136 objavljene na spletišču države članice, v kateri ima sedež zadevni organ upravljanja ⁽⁶²⁾. Sodelujoče države članice se lahko namesto tega odločijo, da vsaka zagotovi informacije v zvezi z ukrepi pomoči na svojem ozemlju na zadevnih spletiščih.

138. Države članice morajo svoja celovita spletišča za državno pomoč iz odstavka 136 urediti tako, da omogočajo enostaven dostop do informacij. Informacije morajo biti objavljene v obliki nelastniških preglednic, ki omogočajo učinkovito iskanje, izpis in prenos ter enostavno objavo na spletu, na primer v formatu CVS ali XML. Splošna javnost mora imeti dostop do spletišča brez kakršnih koli omejitev, tudi brez predhodne registracije uporabnika.

139. Za sheme v obliki davčnih ugodnosti se bo štelo, da so pogoji iz odstavka 136(2) izpolnjeni, če države članice objavijo zahtevane informacije o zneskih individualnih pomoči v naslednjih razponih (v milijonih EUR):

0,1–0,5,

0,5–1,

1–2,

2–5,

5–10,

10–30,

30–60,

60–100,

100–250 in

250 in več.

140. Informacije iz odstavka 136(2) morajo biti objavljene v šestih mesecih od datuma dodelitve pomoči oziroma v primeru pomoči v obliki davčnih ugodnosti v enem letu od roka za oddajo davčne napovedi ⁽⁶³⁾. Za nezakonito pomoč, ki je pozneje razglašena za združljivo, morajo države članice te podatke objaviti v šestih mesecih od datuma sklepa Komisije, s katerim je bila pomoč razglašena za združljivo. Da bi omogočili izvrševanje pravil o državni pomoči v skladu s Pogodbo, morajo biti informacije na voljo najmanj 10 let od datuma dodelitve pomoči.

141. Komisija bo na svojem spletišču objavila povezave do spletišč o državnih pomočeh iz odstavka 136.

6. OCENJEVANJE

142. Komisija lahko zaradi dodatnega zagotavljanja, da je izkrivljanje konkurence in trgovine omejeno, zahteva, da se za sheme pomoči, navedene v odstavku 143, izvede naknadno ocenjevanje. Ocenjevanja se izvedejo za sheme, pri katerih je lahko izkrivljanje konkurence in trgovine še posebej veliko, tj. za sheme, pri katerih obstaja tveganje znatnega omejevanja ali izkrivljanja konkurence, če se izvajanje ne pregleda pravočasno.

⁽⁶¹⁾ Javni iskalnik po podatkovni zbirki državne pomoči (preglednost), na voljo na naslednjem spletišču: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sl>.

⁽⁶²⁾ Kakor je opredeljen v členu 21 Uredbe (ES) št. 1299/2013.

⁽⁶³⁾ Če ni uradne zahteve za letno napoved, za namene vnosa kot datum, na katerega je bila dodeljena pomoč, šteje 31. december leta, za katerega je bila dodeljena pomoč.

143. Naknadno ocenjevanje se lahko zahteva za sheme z velikimi proračuni pomoči ali z novimi značilnostmi ali kadar so predvidene pomembne tržne, tehnološke ali regulativne spremembe. Ocenjevanje se bo v vsakem primeru zahtevalo za sheme s proračunom za državno pomoč ali obračunane odhodke, ki presegajo 150 milijonov EUR v katerem koli letu ali 750 milijonov EUR v celotnem trajanju sheme, tj. skupno trajanje sheme in katere koli njene predhodnice, ki pokriva podoben cilj in geografsko območje, in sicer od 1. januarja 2022. Glede na cilje ocenjevanja in da ne bi nesorazmerno obremenili držav članic, se naknadna ocenjevanja zahtevajo le za sheme pomoči, katerih skupno trajanje presega tri leta, z začetkom od 1. januarja 2022.

144. Zahteva po naknadnem ocenjevanju se lahko opusti za sheme pomoči, ki so neposredne naslednice sheme, ki pokriva podoben cilj in geografsko območje, za katero je bila opravljena ocena ter je bilo v skladu z načrtom ocenjevanja, ki ga je odobrila Komisija, pripravljeno končno ocenjevalno poročilo, ki ni vsebovalo negativnih ugotovitev. Če končno ocenjevalno poročilo o shemi ni v skladu z odobrenim načrtom ocenjevanja, je treba zadevno shemo začasno prekiniti s takojšnjim učinkom.

145. Cilj ocenjevanja bi moral biti preverjanje, ali so bile dosežene predpostavke in pogoji, ki so podlaga za združljivost sheme, zlasti potreba po nujnosti in učinkovitosti ukrepa pomoči glede na njegove splošne in posebne cilje. Oceniti bi bilo treba tudi vpliv sheme na konkurenco in trgovino.

146. Za sheme pomoči, za katere velja obveznost ocenjevanja v skladu z odstavkom 143, morajo države članice priglasiti osnutek načrta ocenjevanja, ki bo sestavni del ocene sheme s strani Komisije, in sicer:

- (1) skupaj s shemo pomoči, če njen proračun državne pomoči presega 150 milijonov EUR v katerem koli danem letu ali 750 milijonov EUR v celotnem obdobju trajanja sheme pomoči;
- (2) v 30 delovnih dneh po pomembni spremembi, s katero se je proračun sheme povečal na več kot 150 milijonov EUR v katerem koli danem letu ali 750 milijonov EUR v celotnem obdobju trajanja sheme;
- (3) v 30 delovnih dneh po tem, ko so bili na uradnih računih evidentirani izdatki v okviru sheme, ki presegajo 150 milijonov EUR v katerem koli letu.

147. Osnutek načrta ocenjevanja mora biti v skladu s skupnimi metodološkimi načeli, ki jih je določila Komisija ⁽⁶⁴⁾. Države članice morajo objaviti načrt ocenjevanja, ki ga je odobrila Komisija.

148. Naknadno ocenjevanje mora na podlagi načrta ocenjevanja opraviti strokovnjak, neodvisen od organa, ki dodeljuje pomoč. Vsaka ocena mora vključevati vsaj eno vmesno poročilo in eno končno ocenjevalno poročilo. Države članice morajo objaviti obe poročili.

149. Končno ocenjevalno poročilo je treba Komisiji predložiti pravočasno, da ta lahko oceni morebitno podaljšanje sheme pomoči, in najpozneje devet mesecev pred njenim iztekom. To obdobje se lahko skrajša za sheme, ki sprožijo zahtevo za ocenjevanje v zadnjih dveh letih izvajanja. Natančen obseg in načini posameznega ocenjevanja bodo opredeljeni v sklepu, s katerim se odobri shema pomoči. Priglasitev vsakega naslednjega ukrepa pomoči s podobnim ciljem mora vsebovati opis, kako so bili upoštevani rezultati ocene.

7. KARTE REGIONALNE POMOČI

150. Komisija v tem oddelku določa merila za opredelitev območij, ki izpolnjujejo pogoje iz člena 107(3)(a) in (c) Pogodbe. Območja, ki izpolnjujejo te določene pogoje in jih želijo države članice določiti kot območja „a“ ali „c“ ⁽⁶⁵⁾, morajo biti opredeljena v karti regionalne pomoči, ki mora biti priglašena Komisiji in jo mora Komisija odobriti, preden se lahko regionalna pomoč dodeli podjetjem na tako določenih območjih.

⁽⁶⁴⁾ Delovni dokument služb Komisije – Skupna metodologija za ocenjevanje državnih pomoči, Bruselj, 28. maj 2014, SWD(2014) 179 final, ali kateri koli dokument, ki ga nasledí.

⁽⁶⁵⁾ Na karti regionalne pomoči je treba opredeliti tudi redko in zelo redko poseljena območja.

151. Na kartah morajo biti navedene tudi največje intenzivnosti pomoči, ki se uporabljajo na teh območjih v obdobju veljavnosti odobrene karte.

152. Za ohranjanje spodbujevalnega učinka pomoči, se v primerih, ko so bili zahtevki za pomoč za diskrecijske ukrepe pomoči vloženi že pred začetkom obdobja veljavnosti karte, „potreben znesek pomoči“, opredeljen v prvotnem zahtevku za pomoč, po začetku del na projektu ne sme retroaktivno popraviti, da bi se upravičila višja intenzivnost pomoči, ki bi bila lahko na voljo v skladu s temi smernicami.

153. Za samodejne sheme pomoči v obliki davčne ugodnosti se lahko največje intenzivnosti pomoči, ki so na voljo v skladu s temi smernicami, uporabljajo le za projekte, ki so se začeli izvajati na datum začetka uporabe povečanja zadevne največje intenzivnosti pomoči v skladu z ustreznimi nacionalnimi pravili ali po njem. Za projekte, ki so se začeli pred tem datumom, se še naprej uporablja največja intenzivnost pomoči, odobrena na podlagi prejšnje karte regionalne pomoči.

7.1 Obseg prebivalstva, upravičenega do regionalne pomoči

154. Glede na to, da dodelitev regionalne državne pomoči pomeni odstopanje od splošne prepovedi državne pomoči, določene v členu 107(1) Pogodbe, Komisija meni, da skupni obseg prebivalstva območij „a“ in „c“ v EU27 ne sme presežati obsega območij, ki ne spadajo mednje. Skupni obseg upravičenega prebivalstva tako opredeljenih območij mora zato zajemati manj kot 50 % prebivalstva EU27.

155. V smernicah o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 ⁽⁶⁶⁾ je bil skupni obseg upravičenega prebivalstva območij „a“ in „c“ določen tako, da je zajemal 47 % prebivalstva EU28. Komisija glede na izstop Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska iz EU meni, da je primerno povečati obseg upravičenega prebivalstva na 48 % skupnega obsega prebivalstva EU27.

156. V skladu s tem bi se moral skupni največji obseg upravičenega prebivalstva območij „a“ in „c“ določiti v višini 48 % prebivalstva EU27 ⁽⁶⁷⁾.

7.2 Odstopanje iz člena 107(3)(a)

157. Člen 107(3)(a) Pogodbe določa, da se „pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika, in v regijah iz člena 349 glede na njihov strukturni, gospodarski in socialni položaj“ lahko šteje kot združljiva z notranjim trgov. Po mnenju Sodišča „uporaba izrazov ‚izjemno‘ in ‚velika‘ v členu (107)(3)(a) kaže, da izjema velja samo na območjih, kjer so gospodarske razmere izjemno neugodne v primerjavi z [Unijo] kot celoto“ ⁽⁶⁸⁾.

158. Komisija meni, da so pogoji iz člena 107(3)(a) Pogodbe izpolnjeni v regijah NUTS 2, katerih BDP na prebivalca je nižji od ali enak 75 % povprečja EU27 ⁽⁶⁹⁾.

159. Države članice lahko torej kot območja „a“ opredelijo naslednja območja:

(1) regije NUTS 2, katerih BDP na prebivalca, merjen v standardu kupne moči ⁽⁷⁰⁾, je nižji od ali enak 75 % povprečja EU27 (na podlagi povprečja zadnjih treh let, za katera so na voljo podatki Eurostata ⁽⁷¹⁾);

(2) najbolj oddaljene regije.

⁽⁶⁶⁾ UL C 209, 23.7.2013, str. 1.

⁽⁶⁷⁾ Ta zgornja meja je določena na podlagi podatkov Eurostata o prebivalstvu za leto 2018. Zgornja meja bo ustrezala 48,00 % EU27 v letu 2020 (Evropska unija – 27 držav (od leta 2020)).

⁽⁶⁸⁾ Sodba z dne 14. oktobra 1987, Nemčija proti Komisiji, C-248/84, ECLI:EU:C:1987:437, točka 19; sodba z dne 14. januarja 1997, Španija proti Komisiji, C-169/95, ECLI:EU:C:1997:10, točka 15, in sodba z dne 7. marca 2002, Italija proti Komisiji, C-310/99, ECLI:EU:C:2002:143, točka 77.

⁽⁶⁹⁾ Sklicevanje na regije, v katerih je BDP na prebivalca nižji od 75 % povprečja v EU27, je bilo uporabljeno v Sporočilu Komisije o načinu uporabe člena 92(3)(a) in (c) za regionalne pomoči (UL C 212, 12.8.1988, str. 2).

⁽⁷⁰⁾ V vseh nadaljnjih omembah BDP na prebivalca se BDP meri v standardu kupne moči.

⁽⁷¹⁾ Podatki za obdobje 2016–2018. V vseh nadaljnjih omembah BDP na prebivalca glede na povprečje EU27 podatki temeljijo na povprečju podatkov Eurostata o regijah za obdobje 2016–2018 (kakor so bili posodobljeni 23. marca 2020).

160. Upravičena območja „a“ po državah članicah so določena v Prilogi I. Nekatera od teh območij „a“ na ravni NUTS 3 se štejejo tudi za redko poseljena območja v skladu z odstavkom 166(2).

7.3 Odstopanje iz člena 107(3)(c)

161. V skladu s členom 107(3)(c) Pogodbe se lahko kot združljiva z notranjim trgovom šteje „pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi“. Po mnenju Sodišča „izjema iz [člena 107(3)(c)] [...] dovoljuje razvoj nekaterih območij, ne da bi bila omejena z gospodarskimi pogoji iz člena [107(3)(a)], če takšna pomoč „ne spreminja trgovinskih pogojev v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi. Ta določba pooblašča Komisijo, da odobri pomoč, namenjeno pospeševanju gospodarskega razvoja na območjih države članice z najbolj omejenimi možnostmi glede na državno povprečje“⁽⁷²⁾.

162. Največji obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“ v EU27 (v nadaljnjem besedilu: upravičeni obseg prebivalstva na območjih „c“) se izračuna z odštetjem prebivalstva na upravičenih območjih „a“ v EU27 od skupnega največjega obsega upravičenega prebivalstva, določenega v odstavku 156.

163. Obstajata dve kategoriji območij „c“:

- (1) območja, ki izpolnjujejo določen sklop pogojev in jih država članica zato lahko določi kot območja „c“ brez kakršne koli dodatne utemeljitve (v nadaljnjem besedilu: predhodno opredeljena območja „c“);
- (2) območja, ki jih država članica lahko po lastni presoji določi kot območja „c“ pod pogojem, da dokaže, da ta območja izpolnjujejo nekatera socialno-ekonomska merila (v nadaljnjem besedilu: območja „c“, ki niso predhodno opredeljena).

7.3.1 Predhodno opredeljena območja „c“

7.3.1.1 Posebna dodelitev obsega upravičenega prebivalstva na območjih „c“ za predhodno opredeljena območja „c“

164. Komisija meni, da morajo imeti države članice zadosten obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“, da lahko kot območja „c“ določijo območja, ki so bila na karti regionalne pomoči v obdobju 2017–2020⁽⁷³⁾ območja „a“, vendar ne izpolnjujejo več pogojev za območja „a“.

165. Komisija prav tako meni, da morajo imeti države članice zadosten obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“, da lahko kot območja „c“ določijo območja z nizko gostoto prebivalstva.

166. Za predhodno opredeljena območja „c“ se štejejo naslednja območja:

- (1) nekdanja območja „a“: regije NUTS 2, določene kot območja „a“ v obdobju 2017–2020;
- (2) redko poseljena območja: regije NUTS 2 z manj kot 8 prebivalci na km² ali regije NUTS 3 z manj kot 12,5 prebivalca na km² (po podatkih Eurostata o gostoti prebivalstva za leto 2018).

167. Specifična dodelitev obsega upravičenega prebivalstva na predhodno opredeljenih območjih „c“ po državah članicah je določena v Prilogi I. Ta dodelitev prebivalstva se lahko uporabi le za določitev predhodno opredeljenih območij „c“.

7.3.1.2 Določitev predhodno opredeljenih območij „c“

168. Države članice lahko kot območja „c“ določijo predhodno opredeljena območja „c“ iz odstavka 166.

169. Kot redko poseljena območja naj bi države članice načeloma opredelile regije NUTS 2 z manj kot 8 prebivalci na km² ali regije NUTS 3 z manj kot 12,5 prebivalca na km². Vendar lahko države članice tako opredelijo tudi dele regij NUTS 3 z manj kot 12,5 prebivalca na km² ali druga sosednja območja, ki mejijo na take regije NUTS 3, če imajo tako opredeljena območja manj kot 12,5 prebivalca na km². Za zelo redko poseljena območja lahko države članice opredelijo regije NUTS 2 z manj kot 8 prebivalci na km² ali druga manjša sosednja območja, ki mejijo na take regije NUTS 2, če imajo ta območja manj kot 8 prebivalcev na km² in če skupno število prebivalcev na zelo redko in redko poseljenih območjih ne presega posebne dodelitve obsega upravičenega prebivalstva na območjih „c“ iz odstavka 167.

⁽⁷²⁾ Nemčija proti Komisiji, C-248/84, *op. cit.*, točka 19.

⁽⁷³⁾ Seznam območij „a“ je bil spremenjen leta 2016. Glej Sporočilo Komisije o spremembi Priloge I k Smernicam o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 (Vmesni pregled kart regionalne pomoči) (UL C 231, 25.6.2016, str. 1).

7.3.2 Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena

7.3.2.1 Metoda za porazdelitev obsega upravičenega prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, po državah članicah

170. Največji obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, v EU27 se izračuna z odštetjem prebivalstva upravičenih območij „a“ in predhodno opredeljenih območij „c“ od skupnega največjega obsega upravičenega prebivalstva iz odstavka 156. Obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, se med EU27 porazdeli z uporabo metode iz Priloge III.

7.3.2.2 Varnostna mreža in minimalen obseg upravičenega prebivalstva

171. Komisija meni, da za zagotovitev kontinuitete kart regionalne pomoči in minimalnega področja delovanja za vse države članice nobena država članica ne bi smela izgubiti več kot 30 % njenega skupnega obsega upravičenega prebivalstva v primerjavi z obdobjem 2017–2020 in da bi morale imeti vse države članice minimalen obseg upravičenega prebivalstva.

172. Zato se z odstopanjem od skupnega največjega obsega upravičenega prebivalstva, določenega v odstavku 156, obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“ za vsako državo članico po potrebi poveča tako, da:

- (1) se skupni obseg upravičenega prebivalstva na območjih „a“ in „c“ v posamezni državi članici ne zmanjša za več kot 30 % v primerjavi z obdobjem 2017–2020 ⁽⁷⁴⁾;
- (2) obseg upravičenega prebivalstva vsake države članice znaša najmanj 7,5 % njenega skupnega prebivalstva ⁽⁷⁵⁾.

173. Upravičen obseg prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, vključno z varnostno mrežo in minimalnim obsegom upravičenega prebivalstva, po državah članicah je naveden v prilogah I in II.

7.3.2.3 Določitev območij „c“, ki niso predhodno opredeljena

174. Komisija meni, da bi morala merila, ki jih države članice uporabljajo za določanje območij „c“, odražati raznolikost okoliščin, v katerih je dodelitev regionalne pomoči lahko upravičena. Merila bi zato morala obravnavati socialno-ekonomske, geografske ali strukturne težave, ki lahko verjetno nastopijo na območjih „c“, in zagotoviti zadostne zaščitne ukrepe, da dodelitev regionalne državne pomoči ne bo vplivala na pogoje trgovanja v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom.

175. Države članice lahko torej kot območja „c“ opredelijo območja „c“, ki niso predhodno določena, na podlagi naslednjih meril:

- (1) merilo 1: sosednja območja z najmanj 100 000 prebivalci ⁽⁷⁶⁾. Ta morajo biti v regijah NUTS 2 ali NUTS 3, ki imajo:
 - (i) BDP na prebivalca, nižji od povprečja EU27 ali enak temu povprečju, ali
 - (ii) stopnjo brezposelnosti, višjo od ali enako 115 % državnega povprečja ⁽⁷⁷⁾;
- (2) merilo 2: regije NUTS 3 z manj kot 100 000 prebivalci, ki imajo:
 - (i) BDP na prebivalca, nižji od povprečja EU27 ali enak temu povprečju, ali
 - (ii) stopnjo brezposelnosti, višjo od ali enako 115 % državnega povprečja;

⁽⁷⁴⁾ Ta vidik varnostne mreže se uporablja za Nemčijo, Irsko, Malto in Slovenijo.

⁽⁷⁵⁾ Ta minimalni obseg upravičenega prebivalstva se uporablja za Dansko in Luksemburg.

⁽⁷⁶⁾ Ta prag prebivalstva se bo znižal na 50 000 prebivalcev za države članice, katerih obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, je manj kot milijon prebivalcev, oziroma na 10 000 prebivalcev za države članice, ki imajo manj kot milijon prebivalcev.

⁽⁷⁷⁾ Podatki o brezposelnosti morajo temeljiti na podatkih za regijo, ki jih objavi nacionalni statistični urad, pri čemer se uporabi povprečje zadnjih treh let, za katera so ti podatki na voljo (ob priglasitvi karte regionalne pomoči). Če v teh smernicah ni navedeno drugače, se stopnja brezposelnosti v razmerju do nacionalnega povprečja izračuna na tej osnovi.

- (3) merilo 3: otoki ali sosednja območja, ki so prav tako geografsko izolirana (na primer polotoki ali gorata območja), ki imajo:
- (i) BDP na prebivalca, nižji od povprečja EU27 ⁽⁷⁸⁾ ali enak temu povprečju, ali
 - (ii) stopnjo brezposelnosti, višjo od ali enako 115 % državnega povprečja ⁽⁷⁹⁾, ali
 - (iii) manj kot 5 000 prebivalcev;
- (4) merilo 4: regije NUTS 3 ali deli regij NUTS 3, ki so sosednja območja, ki mejijo na območje „a“ ali imajo skupno kopensko mejo z državo zunaj EGP ali Evropskega združenja za prosto trgovino (v nadaljnjem besedilu: EFTA);
- (5) merilo 5: sosednja območja z najmanj 50 000 prebivalci ⁽⁸⁰⁾, ki so sredi velike strukturne spremembe ali resno nazadujejo v primerjavi z drugimi primerljivimi regijami, če ta območja niso v regiji NUTS 3 oziroma sosednjih območjih, ki izpolnjujejo pogoje za določitev kot predhodno opredeljena območja v skladu z merili od 1 do 4 ⁽⁸¹⁾.

176. Za namen uporabe meril iz odstavka 175 se pojem sosednjih območij nanaša na celotne lokalne upravne enote (LAU) ⁽⁸²⁾ ali na skupino LAU ⁽⁸³⁾. Skupina LAU se bo štela kot sosednje območje, če ima vsako območje v skupini upravno mejo z drugim območjem v tej skupini ⁽⁸⁴⁾.

177. Skladnost z dovoljenim obsegom upravičenega prebivalstva za vsako državo članico se bo ugotavljala na podlagi najnovejših podatkov o skupnem rezidenčnem prebivalstvu na zadevnih območjih, ki jih objavi nacionalni statistični urad.

7.4 Največje intenzivnosti pomoči, ki se uporabljajo za regionalne pomoči za naložbe

178. Komisija meni, da je treba pri največjih intenzivnostih pomoči, ki se uporabljajo za regionalno pomoč za naložbe, upoštevati naravo in obseg neskladij med stopnjami razvitosti različnih območij v EU. Zato bi morale biti intenzivnosti pomoči na območjih „a“ višje kot na območjih „c“.

7.4.1 Največje intenzivnosti pomoči na območjih „a“

179. Intenzivnost pomoči za velika podjetja na območjih „a“ ne sme presehati:

- (1) 50 % za regije NUTS 2, katerih BDP na prebivalca je nižji od ali enak 55 % povprečja EU27;
- (2) 40 % za regije NUTS 2, katerih BDP na prebivalca je višji od 55 % in nižji od ali enak 65 % povprečja EU27;

⁽⁷⁸⁾ Pri računanju, ali je na teh otokih ali sosednjih območjih BDP na prebivalca nižji od ali enak povprečju EU27, lahko država članica uporabi podatke, ki jih zagotovi njen nacionalni statistični urad ali drugi priznani viri.

⁽⁷⁹⁾ Pri računanju, ali je na teh otokih ali sosednjih območjih stopnja brezposelnosti višja od ali enaka 115 % državnega povprečja, lahko države članice uporabljajo podatke, ki jih zagotovi njihov nacionalni statistični urad ali drugi priznani viri.

⁽⁸⁰⁾ Ta prag prebivalstva se bo znižal na 25 000 prebivalcev za države članice, katerih obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, je manjši od milijon prebivalcev, na 10 000 prebivalcev za države članice, katerih skupno prebivalstvo je manjše od milijon prebivalcev, oziroma na 5 000 prebivalcev za otoke ali sosednja območja, ki so podobno geografsko izolirana.

⁽⁸¹⁾ Pri uporabi merila 5 morajo države članice dokazati, da je območje sredi velike strukturne spremembe ali resno nazaduje, in sicer s primerjavo z razmerami na drugih območjih v isti državi članici ali v drugih državah članicah na podlagi socialno-ekonomskih kazalnikov v zvezi s strukturno statistiko podjetij, trgi dela, računi gospodinjstev, izobrazbo ali drugih podobnih kazalnikov. V ta namen lahko države članice uporabijo podatke, ki jih zagotovijo njihovi nacionalni statistični uradi ali drugi priznani viri. Za območja, opredeljena za podporo iz Sklada za pravični prehod v območnem načrtu države članice za pravični prehod, ki ga je odobrila Komisija, ta utemeljitev ni potrebna, saj se šteje, da je strukturna sprememba dokazana kot del načrta za pravični prehod.

⁽⁸²⁾ Lokalne upravne enote (LAU) so opredeljene v Prilogi III k Uredbi (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS), kakor je bila spremenjena z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2019/1755.

⁽⁸³⁾ Država članica lahko kljub temu določi dele LAU, če število prebivalcev zadevne LAU presega minimalno število prebivalcev, ki se za sosednja območja zahteva v skladu z merilom 1 ali 5 (vključno z znižanim pragom števila prebivalcev za ti merili), in če število prebivalcev delov take LAU znaša vsaj 50 % najmanjšega števila prebivalcev, ki se zahteva po merilu, ki se uporablja.

⁽⁸⁴⁾ V primeru otokov upravne meje vključujejo morske meje z drugimi upravnimi enotami zadevne države članice.

(3) 30 % za regije NUTS 2, katerih BDP na prebivalca je višji od 65 % povprečja EU27.

180. Intenzivnosti pomoči, določene v odstavku 179, se lahko povečajo za največ 20 odstotnih točk za najbolj oddaljene regije, katerih BDP na prebivalca je nižji od ali enak 75 % povprečja EU27, oziroma za največ 10 odstotnih točk za druge najbolj oddaljene regije.

181. Intenzivnosti pomoči, določene v odstavku 179, se lahko povečajo tudi na območjih iz oddelkov 7.4.4 in 7.4.5, če intenzivnost pomoči za velika podjetja na zadevnem območju ne presega 70 %.

7.4.2 Največje intenzivnosti pomoči na območjih „c“

182. Intenzivnost pomoči za velika podjetja ne sme presegati:

- (1) 20 % na redko poseljenih območjih in na območjih (regije NUTS 3 ali deli regij NUTS 3), ki imajo skupno kopensko mejo z državo zunaj EGP ali EFTA;
- (2) 15 % na nekdanjih območjih „a“;
- (3) 10 % na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena ter imajo BDP na prebivalca višji od 100 % povprečja EU27 in stopnjo brezposelnosti nižjo od 100 % povprečja EU27.
- (4) 15 % na drugih območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena.

183. Na nekdanjih območjih „a“ se lahko intenzivnost pomoči v višini 15 %, določena v odstavku 182(2), poveča za do 5 odstotnih točk do 31. decembra 2024.

184. Če območje „c“ meji na območje „a“, se intenzivnosti pomoči, določene v odstavku 182, v regijah NUTS 3 ali delih regij NUTS 3 znotraj tega območja „c“, ki mejijo na območje „a“, lahko povečajo, kolikor je potrebno, da razlika med intenzivnostjo pomoči na obeh območjih ne presega 15 odstotnih točk.

185. Intenzivnosti pomoči iz odstavka 182 se lahko povečajo tudi na območjih iz oddelka 7.4.5.

7.4.3 Povečane intenzivnosti pomoči za MSP

186. Intenzivnosti pomoči iz pododdelkov 7.4.1 in 7.4.2 se lahko povečajo za največ 20 odstotnih točk za mala podjetja oziroma za največ 10 odstotnih točk za srednja podjetja ⁽⁸⁵⁾.

7.4.4 Povečane intenzivnosti pomoči za območja, opredeljena za podporo iz Sklada za pravični prehod ⁽⁸⁶⁾

187. Največje intenzivnosti pomoči, določene v pododdelku 7.4.1, se lahko povečajo za 10 odstotnih točk za območja, opredeljena za podporo iz Sklada za pravični prehod v območnem načrtu države članice za pravični prehod, ki ga odobri Komisija, pod pogojem, da so ta območja na območjih, ki prejemajo pomoč, v skladu s členom 107(3)(a) Pogodbe ⁽⁸⁷⁾.

7.4.5 Povečane intenzivnosti pomoči za regije, ki se soočajo z izgubo prebivalstva

188. Največje intenzivnosti pomoči iz pododdelka 7.4.1 se lahko povečajo za 10 odstotnih točk, največje intenzivnosti pomoči iz pododdelka 7.4.2 pa za 5 odstotnih točk za regije NUTS 3, v katerih izguba prebivalstva v obdobju 2009–2018 znaša več kot 10 % ⁽⁸⁸⁾.

7.5 Priglasitev kart regionalne pomoči in njihova ocena

189. Po objavi teh smernic v *Uradnem listu Evropske unije* bi morala vsaka država članica Komisiji priglasiti enotno karto regionalne pomoči, ki se bo uporabljala od 1. januarja 2022 do 31. decembra 2027. Vsaka priglasitev bi morala vključevati podatke, navedene v Prilogi V.

⁽⁸⁵⁾ Povečane intenzivnosti pomoči za MSP se ne bodo uporabljale za pomoč, dodeljeno za velike naložbene projekte.

⁽⁸⁶⁾ Ta oddelek se bo uporabljal le, če bo sprejeta uredba na podlagi predloga Komisije iz opombe 12.

⁽⁸⁷⁾ Karte regionalne pomoči se lahko posodobijo na tej podlagi, če območja ob sprejetju karte še niso znana.

⁽⁸⁸⁾ Glej Prilogo IV.

190. Komisija bo za vsako državo članico pregledala priglašeno karto regionalne pomoči in sprejela sklep o odobritvi, če karta izpolnjuje pogoje iz teh smernic. Vse karte regionalne pomoči bodo objavljene v *Uradnem listu Evropske unije* in bodo sestavni del teh smernic.

7.6 Spremembe

7.6.1 Rezerva upravičenega deleža prebivalstva

191. Država članica lahko na lastno pobudo vzpostavi nacionalno rezervo obsega upravičenega prebivalstva, ki je enaka razliki med največjim obsegom upravičenega prebivalstva te države članice, kot jo določi Komisija ⁽⁸⁹⁾, in obsegom upravičenega prebivalstva na območjih „a“ in „c“ na njeni karti regionalne pomoči.

192. Če se država članica odloči vzpostaviti tako rezervo, jo lahko kadarkoli uporabi tako, da na karto doda nova območja „c“, dokler ni dosežen nacionalni največji obseg upravičenega prebivalstva. V ta namen lahko država članica uporabi najnovejše socialno-ekonomske podatke, ki jih zagotovi Eurostat, njen nacionalni statistični urad ali drugi priznani viri. Prebivalstvo zadevnih območij „c“ bi se moralo izračunati na podlagi podatkov o prebivalstvu, uporabljenih za pripravo prvotne karte.

193. Država članica mora vsakič, ko namerava uporabiti svojo rezervo upravičenega deleža prebivalstva, da bi dodala nova območja „c“, to priglasiti Komisiji pred izvedbo takih sprememb.

7.6.2 Vmesni pregled

194. Vmesni pregled kart regionalne pomoči bo ob upoštevanju posodobljenih statističnih podatkov izveden leta 2023. Komisija bo do junija 2023 sporočila podrobnosti o izvedbi tega vmesnega pregleda.

8. SPREMEMBA SMERNIC O REGIONALNI DRŽAVNI POMOČI ZA OBDOBJE 2014–2020

195. Država članica lahko v prigrasitev v skladu z odstavkom 189 vključi tudi spremembo karte regionalne pomoči za obdobje 2014–2021 ⁽⁹⁰⁾, da bi območja, upravičena do pomoči v skladu s Smernicami o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020, nadomestila z območji, upravičenimi do pomoči na karti, ki jo Komisija odobri v skladu z odstavkom 190 teh smernic. Spremenjena karta regionalne pomoči bo veljala od datuma sprejetja sklepa Komisije o priglašeni spremembi karte regionalne pomoči za obdobje 2014–2021 do 31. decembra 2021. V tem sklepu bodo navedene tudi največje intenzivnosti pomoči, ki se uporabljajo na območjih, upravičenih do pomoči na podlagi spremenjene karte regionalne pomoči za obdobje 2014–2021, in ustrezajo največjim intenzivnostim pomoči, določenim v Smernicah o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020. Spremenjena karta bo sestavni del Smernic o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 v skladu z odstavkom 179 navedenih smernic.

196. Smernice o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020 se spremenijo:

(1) odstavek 20(r) se nadomesti z naslednjim:

„karta regionalne pomoči“ pomeni seznam območij, ki jih določi država članica v skladu s pogoji, določenimi v teh smernicah ali v Smernicah o regionalni državni pomoči, ki se uporabljajo od 1. januarja 2022, in ga odobri Komisija;“

(2) za odstavkom 185 se vstavi naslednji odstavek 185a:

„5.6.3. Sprememba po Smernicah o regionalni državni pomoči, ki se uporabljajo od 1. januarja 2022

185a. Država članica lahko zahteva spremembo karte regionalne pomoči v skladu z oddelkom 7.6 Smernic o regionalni državni pomoči, ki se uporabljajo od 1. januarja 2022.“

9. UPORABA PRAVIL O REGIONALNI POMOČI

197. Komisija bo načela, opisana v teh smernicah, uporabljala za ocenjevanje združljivosti vseh regionalnih pomoči, ki jih je treba priglasiti in so dodeljene ali naj bi bile dodeljene po 31. decembru 2021.

⁽⁸⁹⁾ Glej Prilogo I.

⁽⁹⁰⁾ Karta regionalne pomoči, ki jo je Komisija odobrila v skladu s Smernicami o regionalni državni pomoči za obdobje 2014–2020, ki se uporabljajo za obdobje od 1. julija 2014 do 31. decembra 2021.

198. Priglasitve shem regionalne pomoči ali ukrepov pomoči, ki naj bi bili dodeljeni po 31. decembru 2021, ne morejo biti obravnavane kot popolne, dokler Komisija ne sprejme sklepa o odobritvi karte regionalne pomoči za zadevno državo članico v skladu z ureditvami iz pododdelka 7.5.

199. Izvajanje teh smernic bo privedlo do nekaterih sprememb pravil, ki se uporabljajo za regionalno pomoč v EU. Zato je treba pregledati nadaljnjo upravičenost in učinkovitost vseh obstoječih ⁽⁹¹⁾ shem regionalne pomoči, vključno s shemami pomoči za naložbe in pomoči za tekoče poslovanje, ki naj bi trajale tudi po letu 2021.

200. Zato Komisija predlaga naslednje ustrezne ukrepe za države članice v skladu s členom 108(1) Pogodbe:

- (1) države članice morajo omejiti uporabo vseh obstoječih shem regionalne pomoči na pomoč, ki naj bi bila dodeljena najpozneje do 31. decembra 2021;
- (2) države članice morajo spremeniti druge obstoječe horizontalne sheme pomoči, ki zagotavljajo posebno obravnavo pomoči za projekte na območjih, ki prejemajo pomoč, da se zagotovi skladnost pomoči, ki naj bi bila dodeljena po 31. decembru 2021, s karto regionalne pomoči, ki se uporablja na datum, ko je pomoč dodeljena;
- (3) države članice morajo potrditi sprejetje ukrepov, predlaganih v točkah 1 in 2, v enem mesecu od objave teh smernic v *Uradnem listu Evropske unije*.

10. POROČANJE IN SPREMLJANJE

201. V skladu z Uredbo Sveta (EU) 2015/1589 ⁽⁹²⁾ in Uredbo Komisije (ES) št. 794/2004 ⁽⁹³⁾ morajo države članice Komisiji predložiti letna poročila.

202. Države članice morajo voditi podrobne evidence v zvezi z vsemi ukrepi pomoči. Te evidence morajo vsebovati vse informacije, ki so potrebne, da se ugotovi, ali so pogoji glede upravičenih stroškov in največjih dovoljenih intenzivnosti pomoči izpolnjeni. Države članice morajo hraniti te evidence 10 let po datumu dodelitve pomoči in jih morajo na zahtevo predložiti Komisiji.

11. REVIZIJA

203. Komisija se lahko kadar koli odloči za spremembo teh smernic, če je to potrebno zaradi politike konkurence ali zaradi upoštevanja drugih politik EU in mednarodnih obveznosti ali zaradi katerega koli drugega utemeljenega razloga.

⁽⁹¹⁾ Ukrepi pomoči, ki se izvajajo na podlagi uredbe o splošnih skupinskih izjemah, se ne štejejo za obstoječe sheme pomoči. Sheme pomoči, uvedene v nasprotju s členom 108(3) Pogodbe, se ne štejejo za obstoječe sheme pomoči, razen če se štejejo za obstoječo pomoč v skladu s členom 17(3) Uredbe Sveta (EU) 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L 248, 24.9.2015, str. 9).

⁽⁹²⁾ Uredba Sveta (EU) 2015/1589.

⁽⁹³⁾ Uredba Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES (UL L 140, 30.4.2004, str. 1).

PRILOGA I

Obseg prebivalstva, upravičenega do regionalne pomoči, po državah članicah za obdobje 2022–2027

Belgija	Regija NUTS	BDP na prebivalca ⁽¹⁾	Odstotek prebivalstva države ⁽²⁾
Območja „a“	BE34 Prov. Luxembourg (BE)	73,00	2,50 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	23,33 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	25,83 %

Bolgarija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	BG31 Северозападен / Severozapaden	31,67	10,66 %
	BG32 Северен централен / Severen tsentralen	34,33	11,24 %
	BG33 Североизточен / Severoiztochen	40,33	13,26 %
	BG34 Югоизточен / Yugoiztochen	43,00	14,74 %
	BG42 Южен централен / Yuzhen tsentralen	35,00	20,13 %
Predhodno opredeljena območja „c“ (nekdanja območja „a“)	BG41 Югозападен / Yugozapaden	81,33	29,97 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	100,00 %

Češka	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	CZ04 Severozápad	63,67	10,50 %
	CZ05 Severovýchod	75,00	14,22 %
	CZ07 Střední Morava	73,33	11,43 %
	CZ08 Moravskoslezsko	74,33	11,33 %
Predhodno opredeljena območja „c“ (nekdanja območja „a“)	CZ02 Střední Čechy	82,67	12,81 %
	CZ03 Jihozápad	78,00	11,52 %
	CZ06 Jihovýchod	82,67	15,94 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	87,76 %

⁽¹⁾ Merjen v SKM, triletno povprečje za obdobje 2016–2018 (EU27 = 100) (kakor je bilo posodobljeno 23. marca 2020).

⁽²⁾ Na podlagi podatkov Eurostata o prebivalstvu za leto 2018.

Danska	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	7,50 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	7,50 %

Nemčija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	18,10 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	18,10 %

Estonija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Predhodno opredeljena območja „c“ (nekdanja območja „a“)	EE00 Eesti	79,33	100,00 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	100,00 %

Irska	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	35,90 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	35,90 %

Grčija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	EL41 Βόρειο Αιγαίο / Voreio Aigaio	49,00	2,01 %
	EL42 Νότιο Αιγαίο / Notio Aigaio	73,67	3,19 %
	EL43 Κρήτη / Kriti	58,33	5,91 %
	EL51 Ανατολική Μακεδονία, Θράκη / Anatoliki Makedonia, Thraki	47,67	5,59 %
	EL52 Κεντρική Μακεδονία / Kentriki Makedonia	53,67	17,47 %
	EL53 Δυτική Μακεδονία / Dytiki Makedonia	59,67	2,50 %
	EL54 Ήπειρος / Ipeiros	48,67	3,11 %
	EL61 Θεσσαλία / Thessalia	52,67	6,71 %

	EL62 Ιόνια Νησιά / Ionia Nisia	63,33	1,90 %
	EL63 Δυτική Ελλάδα / Dytiki Elláda [EL643 redko poseljeno območje Ευρυτανία / Evrytania]	50,33	6,12 %
	EL64 Στερεά Ελλάδα / Sterea Elláda	62,33	5,18 %
	EL65 Πελοπόννησος / Peloponnisos	56,67	5,36 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	17,28 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027			82,34 %

Španija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	ES42 Castilla-La Mancha [ES423 redko poseljeno območje Cuenca]	72,33	4,35 %
	ES43 Extremadura	66,67	2,28 %
	ES61 Andalucía	68,33	17,99 %
	ES63 Ciudad de Ceuta	72,67	0,18 %
	ES64 Ciudad de Melilla	67,00	0,18 %
	ES70 Canarias	75,00	4,68 %
Predhodno opredeljena območja „c“ (nekdanja območja „a“)	ES62 Región de Murcia	76,67	3,17 %
Predhodno opredeljena območja „c“ (redko poseljena območja)	ES242 Teruel	—	0,29 %
	ES417 Soria	—	0,19 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	32,99 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	66,29 %

Francija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	FRY1 Guadeloupe	73,00	0,63 %
	FRY2 Martinique	77,00	0,55 %
	FRY3 Guyane	50,33	0,42 %
	FRY4 La Réunion	70,00	1,28 %
	FRY5 Mayotte	32,67:	0,40 %:
	Saint-Martin *	:	:

Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	28,68 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	31,95 %

* Saint-Martin spada med najbolj oddaljene regije, vendar ni vključen v nomenklaturu NUTS 2021. Za izračun največje dovoljene intenzivnosti pomoči lahko Francija uporabi podatke, ki jih zagotovi njen nacionalni statistični urad ali drugi priznani viri.

Hrvaška	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	HR02 Panonska Hrvatska	41,58	27,02 %
	HR03 Jadranska Hrvatska [HR032 redko poseljeno območje Ličko-senjska županija]	60,33	33,48 %
	HR06 Sjeverna Hrvatska	48,43	20,04 %
Predhodno opredeljena območja „c“ (nekdanja območja „a“)	HR05 Grad Zagreb	109,24	19,46 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	100,00 %

Italija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	ITF2 Molise	69,33	0,51 %
	ITF3 Campania	62,67	9,62 %
	ITF4 Puglia	63,33	6,68 %
	ITF5 Basilicata	74,67	0,94 %
	ITF6 Calabria	57,33	3,23 %
	ITG1 Sicilia	59,67	8,30 %
	ITG2 Sardegna	70,33	2,72 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	9,99 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	41,99 %

Ciper	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	49,46 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	49,46 %

Latvija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	LV00 Latvija [LV008 redko poseljeno območje Vidzeme]	67,00	100,00 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	100,00 %

Litva	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	LT02 Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas	65,00	71,16 %
Predhodno opredeljena območja „c“ (nekdanja območja „a“)	LT01 Sostinės regionas	113,67	28,84 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	100,00 %

Luksemburg	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	7,50 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	7,50 %

Madžarska	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	HU12 Pest	55,00	13,00 %
	HU21 Közép-Dunántúl	65,33	10,81 %
	HU22 Nyugat-Dunántúl	72,67	10,10 %
	HU23 Dél-Dunántúl	47,33	9,03 %
	HU31 Észak-Magyarország	47,67	11,57 %
	HU32 Észak-Alföld	44,33	14,89 %
	HU33 Dél-Alföld	50,00	12,69 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	82,09 %

Malta	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	70,00 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	70,00 %

Nizozemska	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	8,98 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	8,98 %

Avstrija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	22,42 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	22,42 %

Poljska	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	PL21 Małopolskie	63,67	8,84 %
	PL22 Śląskie	72,33	11,82 %
	PL42 Zachodniopomorskie	58,33	4,43 %
	PL43 Lubuskie	58,00	2,64 %
	PL52 Opolskie	55,33	2,57 %
	PL61 Kujawsko-Pomorskie	56,33	5,41 %
	PL62 Warmińsko-Mazurskie	49,00	3,73 %
	PL63 Pomorskie	67,67	6,06 %
	PL71 Łódzkie	65,00	6,43 %
	PL72 Świętokrzyskie	50,00	3,24 %
	PL81 Lubelski	47,67	5,52 %
	PL82 Podkarpackie	49,33	5,54 %
	PL84 Podlaskie	49,67	3,08 %
	PL92 Mazowiecki regionalny	59,33	6,12 %
Predhodno opredeljena območja „c“ (nekdanja območja „a“)	PL41 Wielkopolskie	75,67	9,09 %
	PL51 Dolnośląskie	77,00	7,55 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	0,82 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	92,90 %

Portugalska	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	PT11 Norte	65,67	34,76 %
	PT16 Centro (PT)	67,33	21,63 %
	PT18 Alentejo	72,67	6,89 %
	PT20 Região Autónoma dos Açores	69,00	2,37 %
	PT30 Região Autónoma da Madeira	76,00	2,47 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	2,11 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	70,23 %

Romunija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	RO11 Nord-Vest	58,33	13,13 %
	RO12 Centru	60,00	11,93 %
	RO21 Nord-Est	39,67	16,48 %
	RO22 Sud-Est	52,67	12,37 %
	RO31 Sud – Muntenia	49,33	15,14 %
	RO41 Sud-Vest Oltenia	46,67	9,96 %
	RO42 Vest	66,00	9,15 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	1,19 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	89,34 %

Slovenija	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	SI03 Vzhodna Slovenija	70,67	52,71 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	17,29 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	70,00 %

Slovaška	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Območja „a“	SK02 Západné Slovensko	66,67	33,55 %
	SK03 Stredné Slovensko	58,00	24,60 %
	SK04 Východné Slovensko	52,00	29,82 %

Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	87,97 %
---	---	---	---------

Finska	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Predhodno opredeljena območja „c“ (redko poseljena območja)	FI1D1 Etelä-Savo	—	2,67 %
	FI1D2 Pohjois-Savo	—	4,46 %
	FI1D3 Pohjois-Karjala	—	2,95 %
	FI1D5 Keski-Pohjanmaa	—	1,24 %
	FI1D7 Lappi	—	3,24 %
	FI1D8 Kainuu	—	1,34 %
	FI1D9 Pohjois-Pohjanmaa	—	7,43 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	3,52 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	26,86 %

Švedska	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva države
Predhodno opredeljena območja „c“ (redko poseljena območja)	SE312 Dalarnas län	—	2,81 %
	SE321 Västernorrlands län	—	2,42 %
	SE322 Jämtlands län	—	1,27 %
	SE331 Västerbottens län	—	2,63 %
	SE332 Norrbottens län	—	2,48 %
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	9,98 %
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	21,60 %

PRILOGA II

Obseg prebivalstva, upravičenega do regionalne pomoči, za Severno Irsko

Severna Irška *	Regija NUTS	BDP na prebivalca	Odstotek prebivalstva ⁽¹⁾
Območja „c“, ki niso predhodno opredeljena	—	—	100,00%
Skupni obseg upravičenega prebivalstva, 2022–2027	—	—	100,00 %

* Te smernice se uporabljajo tudi za Severno Irsko, kot je dogovorjeno v Protokolu o Irski/Severni Irski, priloženemu Sporazumu o izstopu (Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irška iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL L 29, 31.1.2020, str. 7)).

⁽¹⁾ Da se zagotovi kontinuiteta karte regionalne pomoči za Severno Irsko v luči strukturnega učinka izstopa Združenega kraljestva iz Evropske unije, bi morala Severna Irška izjemoma ohraniti svoj sedanji obseg upravičenega prebivalstva (100 %).

PRILOGA III

Metoda, ki se uporabi za dodelitev obsega upravičenega prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, po državah članicah

Komisija bo obseg upravičenega prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, za vsako državo članico izračunala po naslednji metodi:

1. Komisija bo v državah članicah opredelila vse regije NUTS 3, ki niso v nobenem od naslednjih območij:
 - upravičena območja „a“ iz Priloge I,
 - nekdanja območja „a“ iz Priloge I,
 - redko poseljena območja iz Priloge I.
2. Med regijami NUTS 3, opredeljenimi v skladu s točko 1, bo Komisija opredelila tiste, ki imajo:
 - BDP na prebivalca ⁽¹⁾ nižji od ali enak nacionalnemu pragu razlike v BDP na prebivalca ⁽²⁾ ali
 - stopnjo brezposelnosti ⁽³⁾ nad ali enako nacionalnemu pragu razlike v brezposelnosti ⁽⁴⁾ ali nad ali enako 150 % nacionalnega povprečja ali
 - BDP na prebivalca nižji od ali enak 90 % povprečja EU27 ali
 - stopnjo brezposelnosti višjo od ali enako 125 % povprečja EU27.
3. Upravičen obseg prebivalstva na območjih „c“, ki niso predhodno opredeljena, se za državo članico *i* (A_i) izračuna z naslednjo enačbo (izraženo kot odstotek prebivalstva EU27):

$$A_i = p_i / P \times 100$$

pri čemer:

p_i je prebivalstvo ⁽⁵⁾ regij NUTS 3 v državi članici *i*, opredeljenih v točki 2,

P pa vsota prebivalstva regij NUTS 3 v EU27, opredeljenih v skladu s točko 2.

⁽¹⁾ Vsi podatki o BDP na prebivalca, navedeni v tej prilogi, temeljijo na povprečju zadnjih treh let, za katera so na voljo podatki Eurostata, tj. obdobje 2016–2018.

⁽²⁾ Nacionalni prag razlike v BDP na prebivalca za državo članico *i* (TG_i) se izračuna z naslednjo enačbo (izraženo kot odstotek nacionalnega BDP na prebivalca):

$$(TG)_i = 85 \times ((1 + 100 / g_i) / 2),$$

pri čemer: g_i je BDP na prebivalca v državi članici *i*, izražen kot odstotek povprečja EU27.

⁽³⁾ Vsi podatki o brezposelnosti, navedeni v tej prilogi, temeljijo na povprečju zadnjih treh let, za katera so na voljo podatki Eurostata, tj. obdobje 2017–2019. Vendar ti podatki ne vključujejo informacij na ravni NUTS 3, zato so uporabljeni podatki o brezposelnosti za regijo NUTS 2, v kateri so zadevne regije NUTS 3.

⁽⁴⁾ Nacionalni prag razlike v brezposelnosti za državo članico *i* (TU_i) se izračuna z naslednjo enačbo (izraženo kot odstotek nacionalne stopnje brezposelnosti):

$$(TU)_i = 115 \times ((1 + 100 / u_i) / 2),$$

pri čemer: u_i je nacionalna stopnja brezposelnosti v državi članici *i*, izražena kot odstotek povprečja EU27.

⁽⁵⁾ Podatki o prebivalstvu za regije NUTS 3 se izračunajo na podlagi podatkov o prebivalstvu, ki jih je Eurostat uporabil za izračun BDP na prebivalca v regiji za leto 2018.

PRILOGA IV

Metoda za opredelitev območij, ki prejemajo pomoč in se soočajo z izgubo prebivalstva, iz oddelka 7.4.5

V skladu z odstavkom 188 lahko države članice opredelijo območja, ki se soočajo z izgubo prebivalstva, na naslednji način:

- države članice morajo opredeliti območja, ki prejemajo pomoč, na ravni NUTS 3 v skladu s členom 107(3)(a) in (c) Pogodbe,
- uporabiti morajo podatke Eurostata o gostoti prebivalstva za obdobje 2009–2018, ki temeljijo na najnovejši razpoložljivi klasifikaciji NUTS,
- države članice morajo dokazati več kot 10-odstotno izgubo prebivalstva v obdobju 2009–2018,
- če je bila klasifikacija NUTS v zadnjih 10 letih spremenjena, morajo države članice uporabiti podatke o gostoti prebivalstva za najdaljše razpoložljivo obdobje.

Države članice morajo tako opredeljena območja vključiti v priglasitev v skladu z odstavkom 189.

PRILOGA V

Informacije, ki jih je treba predložiti pri priglasitvi karte regionalnih pomoči

1. Države članice morajo predložiti informacije za vsako od naslednjih kategorij območij, predlaganih za opredelitev, če je to primerno:
 - območja „a“,
 - nekdanja območja „a“,
 - redko poseljena območja,
 - zelo redko poseljena območja,
 - območja, opredeljena za podporo iz Sklada za pravični prehod, iz oddelka 7.4.4,
 - območja, ki prejemajo pomoč in se soočajo z izgubo prebivalstva, iz oddelka 7.4.5,
 - območja „c“, ki niso predhodno opredeljena, določena na podlagi merila 1,
 - območja „c“, ki niso predhodno opredeljena, določena na podlagi merila 2,
 - območja „c“, ki niso predhodno opredeljena, določena na podlagi merila 3,
 - območja „c“, ki niso predhodno opredeljena, določena na podlagi merila 4,
 - območja „c“, ki niso predhodno opredeljena, določena na podlagi merila 5.
 2. Države članice morajo v okviru vsake kategorije za vsako predlagano območje zagotoviti naslednje informacije:
 - opredelitev območja (z uporabo kode regije NUTS 2 ali NUTS 3 za zadevno območje, kode LAU za sosednja območja oziroma drugih uradnih oznak zadevnih upravnih enot),
 - predlagano intenzivnost pomoči na območju za obdobje 2022–2027 ali na nekdanjih območjih „a“ za obdobji 2022–2024 in 2025–2027 (ob navedbi morebitnega povečanja intenzivnosti pomoči v skladu z odstavki 180, 181, 183 ali 184, 185 in 186, če je primerno),
 - celotno stalno prebivalstvo območja, kot je navedeno v odstavku 177.
 3. Za določitev redko in zelo redko poseljenih območij morajo države članice predložiti zadosten dokaz, da so izpolnjeni veljavni pogoji iz odstavka 169.
 4. Za območja, ki niso predhodno opredeljena, določena na podlagi meril 1–5, morajo države članice predložiti zadosten dokaz, da so izpolnjeni vsi veljavni pogoji iz odstavkov 175, 176 in 177.
-

PRILOGA VI

Opredelitev jeklarskega sektorja

V teh smernicah „jeklarski sektor“ pomeni proizvodnjo enega ali več od naslednjih:

- (a) surovo železo in fero-zlitine: surovo železo za izdelavo jekla, za litje in drugo surovo železo, zrcalovina in visokoogljčni feromangan, brez drugih ferozlitin;
 - (b) surovi izdelki in polizdelki iz železa, navadnega ali posebnega jekla: lito ali nelito tekoče jeklo v ingotih, vključno z ingoti, namenjenimi kovanju polizdelkov: blumi, gredice in plošče; bobni in sodi; široki toplo valjani kolobarji, razen proizvodnje tekočega jekla za vlivanje iz majhnih in srednje velikih livarn;
 - (c) vroče valjani končni izdelki iz železa, navadnega ali posebnega jekla: tirnice, traverze, plošče in palice, tramovi, težki profili 80 mm in več, pregradne plošče, palice in profili pod 80 mm ter plošče pod 150 mm, toplo valjana žica, okroglice in kvadratno jeklo za cevi, toplo valjani trakovi (vključno s trakovi za cevi), toplo valjane pločevine (prevlečene ali neprevlečene), plošče in pločevine debeline 3 mm in več, široke plošče 150 mm in več, razen žic in proizvodov iz žice, svetlih palic ter železnih odlitkov;
 - (d) hladno valjani končni proizvodi: pokositrene pločevine, mat-pločevina, črna pločevina, pocinkane pločevine, druge prevlečene pločevine, hladno valjane pločevine, elektropločevine in trakovi, namenjeni proizvodnji pokositrene pločevine, hladno valjane pločevine v trakovih in listih;
 - (e) cevi: vse brezšivne jeklene cevi, zvarjene jeklene cevi, katerih premer presega 406,4 mm.
-

PRILOGA VII

Informacije, ki jih je treba navesti v obrazcu zahtevka za regionalno pomoč za naložbe

1. Informacije o upravičencu do pomoči:
 - ime, prijavljeni naslov glavnega sedeža, glavno področje dejavnosti (koda NACE),
 - izjava, da podjetje ni v težavah, kot je opredeljeno v smernicah za reševanje in prestrukturiranje,
 - izjava, ki natančno navaja pomoč (pomoč *de minimis* in državna pomoč), ki je že bila prejeta za druge naložbe v zadnjih treh letih v isti regiji NUTS 3, kjer bo izvedena nova naložba, izjava, ki natančno opredeljuje regionalno pomoč, ki jo je ali jo bo isti projekt prejel od drugih organov, ki dodeljujejo pomoč,
 - izjava, ki navaja, ali je upravičenec zaprl enako ali podobno dejavnost v EGP v zadnjih dveh letih pred datumom tega zahtevka,
 - izjava, ki navaja, ali ima upravičenec namen zapreti tako dejavnost v trenutku zahtevka za pomoč v dveh letih po dokončanju naložbe, ki naj bi se subvencionirala,
 - za pomoč, dodeljeno v okviru sheme: izjava in zaveza, da ne bo prišlo do premestitve.
2. Informacije o naložbi, ki je predmet pomoči:
 - kratek opis naložbe,
 - kratek opis pričakovanih pozitivnih učinkov na zadevno območje (na primer število ustvarjenih ali ohranjenih delovnih mest, dejavnosti na področju raziskav, razvoja in inovacij, usposabljanje, oblikovanje grozda in morebitni prispevek projekta k zelenemu ⁽¹⁾ in digitalnemu prehodu regionalnega gospodarstva),
 - veljavna pravna podlaga (nacionalna, EU ali obe),
 - načrtovana začetek del in dokončanje naložbe,
 - lokacija(-e) naložbe.
3. Informacije o financiranju naložbe:
 - stroški naložbe in drugi povezani stroški, analiza stroškov in koristi za priglašeni ukrep pomoči,
 - skupni upravičeni stroški,
 - znesek pomoči, potreben za izvedbo naložbe,
 - intenzivnost pomoči.
4. Informacije o potrebi po pomoči in njenem pričakovanem vplivu:
 - kratka obrazložitev potrebe po pomoči in njenega vpliva na odločitev o naložbi ali lokaciji. To mora vključevati obrazložitev odločitve o alternativni naložbi ali lokaciji, če pomoč ni dodeljena,
 - izjava o odsotnosti nepreklicnega sporazuma med upravičencem do pomoči in izvajalci za izvedbo naložbe.

⁽¹⁾ Po potrebi vključno z informacijami o tem, ali je naložba okoljsko trajnostna v smislu Uredbe (EU) 2020/852 o taksonomiji (UL L 198, 22.6.2020, str. 13) ali drugih primerljivih metodologij.

PRILOGA VIII

Informacije iz odstavka 136

Informacije o individualnih dodelitvah iz odstavka 136(2) Smernic morajo vključevati naslednje:

- identiteto upravičenca do individualne pomoči ⁽¹⁾
 - ime
 - identifikacijska oznaka upravičenca do pomoči
- vrsto upravičenca do pomoči v času vložitve zahtevka:
 - MSP
 - veliko podjetje
- regijo, kjer se nahaja upravičenec do pomoči, na ravni NUTS II ali nižji
- glavni sektor ali dejavnost upravičenca do pomoči za zadevno pomoč, opredeljen s skupino NACE (trimestna številčna koda) ⁽²⁾
- element pomoči, v celoti izražen v nacionalni valuti
- če se razlikuje od elementa pomoči, nominalni znesek pomoči v celoti izražen v nacionalni valuti ⁽³⁾
- instrument pomoči ⁽⁴⁾:
 - nepovratna sredstva / subvencionirane obrestne mere / odpis dolga
 - posojilo / vračljiva predplačila / povratna sredstva
 - jamstvo
 - davčna ugodnost ali davčna oprostitev
 - tvegano financiranje
 - drugo (navedite)
- datum dodelitve in datum objave
- cilj pomoči
- identiteta pristojnega organa ali organov za dodelitev pomoči
- kjer je ustrezno, naziv pooblaščenega subjekta in nazivi izbranih finančnih posrednikov
- referenčna oznaka ukrepa pomoči ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Z izjemo poslovnih skrivnosti in drugih zaupnih podatkov v ustrezno utemeljenih primerih in po pridobitvi soglasja Komisije (Sporočilo Komisije z dne 1. decembra 2003 o poklicni skrivnosti v odločbah o državni pomoči, C(2003) 4582 (UL C 297, 9.12.2003, str. 6)).

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kakor tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).

⁽³⁾ Bruto ekvivalent nepovratnih sredstev ali, če je ustrezno, znesek naložbe. Za pomoč za tekoče poslovanje se lahko predloži letni znesek pomoči na upravičenca do pomoči. Za davčne sheme se lahko ta znesek predloži v razponih, določenih v odstavku 139. Znesek, ki se objavi, je najvišja dovoljena davčna ugodnost in ne letno odšteti znesek (npr. v okviru davčne olajšave se mora objaviti najvišja dovoljena davčna olajšava, ne pa dejanski znesek, ki je lahko odvisen od obdavčljivega prihodka in vsako leto drugačen).

⁽⁴⁾ Če je pomoč dodeljena prek več instrumentov pomoči, se morajo zneski pomoči navesti po instrumentih.

⁽⁵⁾ Kot jo določi Komisija v postopku priglasitve iz oddelka 3.